

౩౦౧౬౦౦ ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 6, చెన్న పట్టణము 1919వ సం॥ అక్టోబరు నెల 4 వ తేది శనివారము NO. 152
సంపుటము. ౬ సి థా థి నా మ స ం వ త్స ర ఆ శ్వ యు జ మా స శు ద్ధ ద శ మి ం. సంచిక ౧౫౨

Note

Note

Salicylic Acid

The best quality of this can be had of

Messrs. Parry & Co.,

1601

Box 12, Madras.

For Price & other particulars apply.

Actina Cures Deafness.

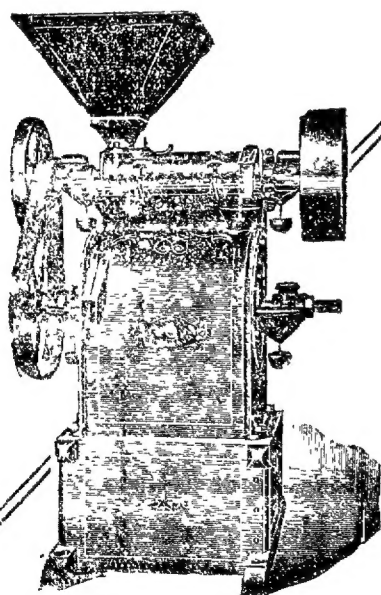
Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.

The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles; Hay Fever Asthma; Bronchitis; Headache; Sore Throat; Influenza, etc. Costing only Rs 25 8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request Write to-day to Rai B S. Bhandari, M. A, Batala. (India)

Natural Actina Treatment.

669)

Genuine Engelberg Rice Hullers

are in use in every Rice Milling District in India and are giving satisfaction wherever installed.

We prepare and submit estimates for all sizes of Rice Mills equipped with Engelberg Hullers, and Shellers, and driven either by our own well-known Steam Plants or BLACKSTONE Liquid Fuel Engines.

Note.—Genuine Engelberg Machinery and the Spare Parts for same, can be had only from us, as we are Sole Agents and Distributors.

MARSHALL, SONS & CO. (India), Ltd., Engineers

9 Second Line Beach, Madras (P.O. Box 141)

and at BOMBAY, CALCUTTA, BEZWADA, LAHORE and TANJORE

అమృతాంజనము

తలనొప్పిలకు క్రమిస్తే కేక్కినది.
ఇతర వివిధమైన నొప్పిలను కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
సంతమాత్రమున నయమగును.
సులభ మెల 0-8-0 అణాలు.

అమృతాంజనం డిపో,
6, తంబుకెట్టివీధి, నుదరాసు.

అమృతాంజనం డిపోవారి జేషనాలయ నందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోనిన్, దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యములైన గౌరవ, ఇతరములగు మందులు కూడ అనేకము, కొవలసిన వారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పం

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి, 157, బాపట్ల, మద్రాస్

కొన్ని వేలభాగములను తీసికొనరచ్చుక. విజయపేటలో, బనిచేసిన ధనలాభము లేదు. ఉత్సాహము, కార్యశౌర్యము క్షయమైనవి.

డిప్యూటీ డైరక్టరు.

దక్షిణాంశం కృష్ణమూర్తిగారు ఆగ్రికల్చరల్ డిప్యూటీ
టీచర్స్ కలెక్షరువారు మొన్నను మా గ్రామము దశాశనీ యొక్కద
పొలములు తోటలు వగైరాలన్నియు పరీక్షింపి రైతులను
పంచగా ఆరుపోయం విధము వగైరా సూత్రం కృష్ణసాహు పద్ధ
తులనేర్పి. వీరితో ఇద్దరు డిమాండ్ నేట్లనుపాడ బిచ్చేసిరి. వీరు
పొలములన్నియు తిరిగి ప కలిపించి కొన్ని పురులను పట్టుకొని
నీసాలతో బెట్టి పినుకొని వెళ్లిరి. డైరెక్టరుగారు బ్రహ్మచేమడు
అనేముల్లడొంక వ్యాధిమూర్తి ఆకృష్ణపడి కొంత వ్యాధి డొం
కను చామర్ల కొటలో ముళ్ళపాదమీన విడచివెట్టుటకు
పినుకొని వెళ్లిరి. కొన్ని అట్టలు కోయించుతూరులోనున్న ఎంట్
మాలాశిను దొరగారికి ప.శిలవ జేయుటకు పంపిరి.

మరిచిపంతులు

మా గ్రామములో యొకరమ ధూమలో కలిమివలము
 నది విత్తనము వేసి అవరి అకు యకరమునకు రి కుందములు
 అకు చూపున ధోషించిన నడింపల్లి సీతారామరాజుగారి
 వేసు దైరక్ష్టరుగారు చిత్తగించి సంతసించిరి. దైరక్ష్టరుగారు
 కష్టము చేయించిన వేపయొకవు ఎముకలపొడి వస్త్రరా మెంటు
 లువేసిన వేయియన్నవో బాగుగా నున్నవని పేర్చిరి. నూతన
 వద్దతి కలివారము దైరక్ష్టరుగారు సంతసించుచు వేయిల కష్టపడి
 దునకు కావలసిన సముదాయము సప్తయిలును జేయుటకు
 సిద్ధముగా నున్నాడు. దువ్వో బాలకృష్ణమూర్తిగారు వారి
 దిసార్థమెంటువారు మొదలగు వారియొక్క సలహావిని కర్త
 సాయముజేసిన రె కు త్వరలో మిగులబాధము నొందగలదు.

బాలికాపాఠశాల.

మద్రాసు బాలికాపాఠశాల తాలూకా బోర్డువారిచే
 ఈయారు రి మాసములక్రిందకు స్థాపన చేయబడినది. ఇప్పటి
 వరకు పిల్లలు మార్పుండుటకు బల్లలుగాని ఉపాధ్యాయులు
 మార్పుండుటకు కుప్పిలుగాని పన్నులు చేయబడలేదు అనుపిల్ల
 లకు ముఖ్యముగా కాకలసిన సంగీతము వట్టుకములు లేనే
 లేదు కావున బోర్డువారు క్వాలిఫైకరతలు నివారించుచు
 పాఠశాల అభివృద్ధిలోకి తెచ్చుటకు ప్రార్థింతులు. నిన్నటి
 దినము మా అంగికెత్సార్ డిప్యూటీ డైరెక్టరుగారు దువ్వూరి
 బాలకృష్ణమూర్తిగారు బాలికాపాఠశాలను దర్శించి తమనిశీ
 చేయించి బాలికలకు మికాయు వంటివెట్టింప వలసినదని
 చెందుచుపోయిరి. నొసంగిరి. — ఒక లేఖనము.

కాల మానము

తిరువ్రాస, పెద్దైంబరు 29:— ఇచ్చట వారములోను
లగుండి వర్షములు వరియుచున్నవి. వంటలు వందవచ్చు నని
త్రజులు తలచుచున్నారు. రెడ్డిగూడెం, క్రైరాజుగోపాలగంధా
లయమందు బైబాదాకాపురమును పోతనవితరయ్యగారు; కలి
కముస్థాపించి, అనేకవిసోదములు చేయించుచు అభివైభవము
గా నవరాత్రులను ఉత్సవములు చేయించుచున్నారు. ఈ గ్రం
థాలయమునకు గాగ్రియవై శ్రీ సోదరులు చందాలను వెంట
వెంట నిచ్చుచు గ్రంథాలయమును పోషించు చున్నారు.
28-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలవేళ మాగామి ఊర
వెరువునకు వరుస నిమిత్తము కట్టుపోయెడుటకు సుమారు 50 మంది
రయితలు వెల్లి సదరు కట్టుపోయెడుండగా వీరిమధ్య ఒక పెద్ద
వీరుగువడింది. వీరందఱు మూర్ఛితులై కొంతసేకటికి వీరిలో
47 మందికి తెలివినచ్చినది. మిగిలిన ముగ్గురు వెంటనే మరణిం
చిరి. (1) బత్తులగన్నారెడ్డి (2) కోటేరు వేంకటరామారెడ్డి
(3) వొమ్మిన వెంకట్రావు ఈ ముగ్గురిలో మూడవవాడు తండ్రి
వాడు, చదువునొనవవాడు. — ఒక లేఖనము.

సంగీతకాలక్షేపము:—ఈ స్వాగత్రోత్తమలిలో గణపతి మహాశివము మిక్కిలి యుత్సాహాకరముగా జరిగినది. వీణావాద్యములందు, ప్రవీణతగల్గిన లోకు చల్ల మృంజనవీణా వాద్యముచే నభ్యుపలన అనందభరినది:— ఒకసభ్యుడు.

ప్రపంచకుంభకు సౌభర్యము నద్వయాపాదించిన యైహిక
పామనోనంగ్రాముడు బ్రహ్మిణి మెయ్యవ్వలగు గొంతవర
కు హిందూదేశ క్రైస్తవుల యభివృద్ధికి దోడ్పడునని యనుకొం
టిమి, కాని ఆయాశీలస్థియ భగ్నములగు యా కాశీకుసుమము
లయినది. యాధికాలకున పాశ్చాత్య వర్తకము తగ్గినను హిం
దూదేశ పక్షిను లభివృద్ధి నందకుండుట విరిగొల్పినది. జపా
ను ఆదిరకాలములో నృద్ధిచొందినది. మరదేశ్ముఖా నీరయము
వృధాపడపడినది. ముఖ్యముగా వస్తుకర్మావయముల నుం
గతి కొంచెము వివరింపవలసిన యవతర మిప్పుడు వర్ణింపది.

ఈ మధ్యను అంతమైంది. ఇప్పుడు రానున్న ప్రాతరసాగి
గారములు స్థాపించబడుచున్నది. దేశీయతవచ్చినది ఒకటి
భారత మూలభవముతో 'విమలవర్ణ' కేమియూకాటన్ మి
ల్యు' అను పేర కలకత్తాలో స్థాపించబడును. (ఇందు సామాన్య
జనులు కూడ చేరుటకై 100 భాగములు విడిగా ఉంచబడినవి.
మూలభవము 1,00,00,000 రూపాయలు. వనియింపను ప్రా
రంభించెను). ఆ దేశని విస్తీర్ణంపై వారి సే పరజేతముల
మూలభవముతో విజయనగరమునకు దగ్గర నా స్థాపించబడును.
ఇదివరకు వస్తువుల కలన న న న న న న న న న న న న న న
గొనిపోబడుచున్న భవమైతయై ను మన కనుటకు గాన రా
లేదు. ఇప్పుడే రెండవ యాత్రకాల మనకంద్ల యెదుట వనిచే
యొచ్చును. మనయొడుగునే కాలను స్థాపనముచేసి, మన
క్రతిని నేర్పుచున్న వనిచేయించి, యమిత భవార్జనము
నకై విజేతములు గడచుచుండ చూచుచు చేతగాని చేడియ
లగతి నూరకుండుట యాంధ్రులకు, విజయనగర వాస్తవ్యులకు
తదలంకారములగు నైశ్వర్యములకు యుక్తమేనా? మనకై
దుమైళ్ళ దూరముననే విజేతముల కాలలో వని చేసి యిచ్చిన
వస్తువులను వాని వనివానినలె గొని విజులాభమున కయ్య
కొనుచు నుండు మనకు భంగకరము కాదా? కూలిపని కిది
యెట్లు లాభకరము? మన భవముకు సార్థకమేమి? (విజయ
నగరము, కాకినాడ, రాజమహేంద్రవరము మొదలగు స్థల
ములందలి వర్తక కిషాదులు, కుబేరునిదీకొనగల భవమందులు
నిదియాలోచించిరా? వానికి మాన సభలు గలవట అని యిటు
వంటివానికి కాగున్న నింకెందులకు? భరవరలందు జనులకై
దాడి తెడలుట కా? అందుచే, జేకాభిమానముంచి, స్వలాభము
గ్రహించి, అంద్రులందరు స్వంత మూలభవము నేరించి, మంచి
పనివాండ్రు దెప్పించి, వస్తుకాలలకు నిష్పించి, శ్వరలో పనిచే
యించిన నెంతబాగు. నిల్వరముగలవారు పనిపూజకొని, రక్తికైన
వారలభిమానించిన మూలభవము ప్రాగు కాదా? దీనివలన
మనక నేకలాభములు, మిక్కిలిచవుకగా వస్తుములు
లభించును. దూడయెగురుతిఖచ్చు, వస్తువుల దిగురుతిఖచ్చు,
నానైపుమార్గపుఖచ్చు, పరజేతములవారి లాభపుఖచ్చు, ఇన్ని
యును లగ్గుక. తగ్గునిఖచ్చులకు సాపురము పరజేతములవారికి
గాక మనవారికే చేరును. ఉద్యోగములకని, జీతములకని కడ్డీలకని
ఇతరుల కభిమితముగ నేగుభవముచునే చేరుక. మనభవమునకు
వడ్డీవాచ్చును. మూలభవముండ నక్కరలేదు. మనజేత మభి
వృద్ధి నందును. అందరును కుభించుటకు వీలండును. దానిద్రవ్య
మడుగంటును. నైకాఖపురమున నిష్పించబడుచున్న నావాక్ర
మస్థాన, మాంధ్రరాష్ట్రముయొక్కవాటి జాఖ్యుద్దయమునునలె,
నిదివక్రమాభివృద్ధిని గల్గించును. నిమ్మజాతుభృద్ధం, నిర్వాహ
పారము, దానిద్రవ్యము, ఈవిషయమవస్థలు తమంతనే
నిదిసాపును.

ఇక మన జేకమీ పనిపూనుటకు దగియున్నదాయిన నంతమాటలోచనినమే. దూరద్వైపీకల వారంద రాలోనింత దగినజీ! 1,00,00,000 రూప్యముల మూలధనమును 100 రూపాయల విలువగల 10,000 భాగములుగా చేతుచున్నాను. ఇందు 50,000 మొదలు ఒకటి లేక రెండులవరకును విలువగల భాగముల సైతముల జమిందారులు చాలగలరు. విజయనగరము, జయపురము, బొబ్బిలి, పిఠాపురము, పల్లాకిమిడి, పెంకుటిగిరి, మనగాల చూస్తూగు పెద్దసంస్థానములు; మేరంగి, మందస, గోపాలపురము, తుని, మొదలగు సంస్థానములును ప్రాప్తయితిరి యను, మనకు చాలగలవు ఇందు జేకోద్ధరణ కార్యమునకు పెనుదీరు వారుండురని నేను తలంపను. మరియొక వర్తకు లెొదలో పినికి తోసిపోనివారు, లక్షాధికారులు విజయనగరము కాకినాడ, రాజమహేంద్రవరము, పెనుగొండ మున్నగు స్థలములలోగలరు. వారువారి కార్యముననే పెను దీయరుగదా? ఇందు 50,000 రూ. వరకు భాగముల సైతముల నమర్థులు గూడ గలరని నానమ్మకము. జేకాభిమానులు, సంపన్నులు నగు నితరులు న్యాకువారులు భూస్వాములు

వస్తువునచేయుచునకు మరియూ భజియులేదు. ఆంధ్ర
జాతి ప్రబ్రుత్తి బకస్తమైనది. ఆనంతపురము, బద్వారి, కడప, కర్నూ
లుజిల్లాలలో బాగుగను, గుంటూరు, కృష్ణాజిల్లాలలో కొంత
వరకును, ప్రత్తికట వివిధగన్నుది వలసిన, ప్రైవేజాతల
నుండి ప్పించు కొనవచ్చును. ఇరియ, గొల్లప్రోలు నందలి
విత్తులను వేరుగలుగు (జిర్మింగు) బ్రాహ్మణ ప్రారంభమున
కనమాలించును. కాన్నూరులో నొకమిల్లు కొంత సామగ్రి
నమ్మచుగ్గది.

ఒక శీర్షికలకు పనివారు దొరకని విషయమున కొంత జం
ట వేయుచున్నది. కాని ప్రారంభమున పై జేశములవారిని వేరన
ములకు దెప్పించి, మనలో శీర్షికలకొర మాని పని చేయు
చుండిన కొంత కాలమునకు మన మునకులకే కనిలో పనిచేయు
ను గల్గింపజేయుచు. ఈ విషయమున ముందంజ వేసిన యితర
రాష్ట్రముల వారభిమానుండి, సోదరభావము వహించి,
భారతదేశము యాకత్తుయొక్క సహకారవృద్ధిని ముఖ్యముగ
నెంచి, సాయము చేయుదురని తలచినది. పని సహాయము
నకు కాన్నాకు, లాకోకు, బొంబాయి, లక్నో, అలహాబా
దు, అసామ్యదాబాదు, మున్నగు ప్రదేశములనుండి, దెప్పించు
కొనవచ్చును. లేదు ఖండాతరమే కరణము.

ఇది నాయూహము. పెద్దలు, విద్యార్థులు, భవాభ్యు
 య, సామాన్యుల నగు జేతాళియూరిల్లెల దూరద్వైపీలో
 యోజింతురుగాక ! ~ ఒక జేతాళియూరి.

గ్రంథాలయ శుభకు హేచ్ఛిక:— రమారమి యెనిమిది లోమిడ్డి నెలలకుందట శ్రీ సూకుంది మొకటరమణాచార్య విరచితమగు నీతిమాలికాయన గ్రంథమున నేను ముద్రింపించి గ్రంథాలయ సన్మానమునకై 500 ప్రతులను ఇత్రూరు జిల్లా ఇన్స్టానగ్రామ కాపురస్థులగు క్రిబూయూ రామానుజాచార్యగారికి పేర బ.వి.ముంటి వారెన్ని గ్రంథాలయముల కనప్పికో యెన్నిటికి లేనో తెలియదు. ఈవిషయమును గురించి వారికి వ్రాసినను జవాబు లేదు. కొన్ని గ్రంథాలయముల కా క్యదకృత ముద్రములై గ్రంథమును వికలుగ బంపుయని నాకు వ్రాయుచున్నారట. ఆంధ్రపత్రిక సంచిక లెక్క ప్రకారము ఆంధ్రదేశమున 580 గ్రంథాలయములున్నట్లు తెలియుచున్నది. అందు 500 లకు గ్రంథములు ముద్రింపనివారును వికలముగా నాకు తెలిసిన గాని లెక్కనవారికి బంపునివయము నాలోచించుటకు విలులేదు. కావున కష్టనష్టములని కుంకింపక నామందుదయించి యాంధ్రదేశ గ్రంథాలయముల వారందరియందనుకులై నీతిమాలిక గ్రంథము చేరండి లేనిది తెలుపుదురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాను — మైసూరికి హనుమంతరావు, కందుకూరు, నెలూరుజిల్లా.

National Psycho Physical Culture
University Colleg.
WANTED—STUDENTS
Fees Moderate, Apply for Particulars to:—
Prof. B. RAMAJOGA RAO,
10, Audiappanaik Street, (Upstairs) Madras.

The Greatest of all Tonic Foods.

has been aptly described as "Super-nourishment for brain and body."

It is a scientific Food tonic, richly endowed with body-building elements. It is not a temporary stimulant, but an abiding influence for good health.

The
GOLD MEDAL Tonic Food

SPENCER & CO. LTD.
SOLE AGENTS
Madras and Branches.

Vitafer	Small	Tin	2	4	0
"	Medium	"	3	14	0
"	Large	"	6	12	0

హాస్యతరంగిణి.

తొలుకాబోర్లు ప్రెసిడెంటు.

రైతు:—అయ్యో!—యీ గ్రామం యూనియన్ చేర్ మెంట్ పని కాలీగా నున్నది గనుక ఆపని నాకు ఇప్పించవలెను.

ప్రె:—ఈ కాలంలో ఉద్యోగాలు పొందడానికి ఇంగ్లీషు నేర్చుకొండవలెను, గనుక మీకు ఇంగ్లీషు తెలుసునా.

రైతు:—తెలుసును.

ప్రె:—చదువుతారా.

రైతు:—లేదు.

ప్రె:—వాస్తవంగా.

రైతు:—లేదు.

ప్రె:—మట్లాడుతారా.

రైతు:—లేదు.

ప్రె:—అంతా లేదంటారే. మీకు తెలిసేదేమిటో చెప్పండి.

రైతు:—ఎంతగొప్ప పుస్తకమే యివ్వండి ఇంగ్లీషు అవునాకాదా తెలుసుకుంటాను. నేను తెలుసుకుంటేనే గాని చదువుతాను వ్రాస్తాను మట్లాడుతానని మనివిచేయలేదు. ఇంతేకాక చేర్ మెంట్ పనికొనాకు హక్కు జాస్తిగా వున్నది. ఎందువల్లనంటే మాయన్న గారును నామేనమామ గారున్న బహు దినాలు యూనియన్ సెంటరుగా వుండేరి. కాని చేర్ మెంట్ లు కాలేదు. వారిద్దరు మా అవిధక్త బట్టిలివలే గనుక మావారి పరిస్థితులబట్టి నాకు జాస్తిహక్కు గలుగుచున్నది. ఇంతే గాక నా ప్రార్థనలు సంపాదించివెట్టిన మడిమాన్యములు ఆస్తి పుష్కలముగా వున్నది. తాము కోరేపక్షానికి నాయోగ్యతను గురించి మాయింటివాండ్రతోను నావాక్ససాములతోను చెప్పించుతాను గనుక దయచేసి నాకు చేర్ మెంట్ ఇప్పించవలెను.

వర్తకుడు:—స్వామీ చేరు మెంట్ పని చేసుకుంటే మంచిదని నాపొరుగుంటివాడు చాలాపోరుతాడు నాకేగాక మాయింటివాళ్లకీ మా వీధివాళ్లకు చేర్ మెంట్ వాసన తగిలించాడు గనుక నాకు చేర్ మెంట్ పని గావలెను.

చేర్ మెంట్ కావడానికి వుండలేని యోగ్యతలన్నీ సంపూర్ణముగా వున్నవని యూనియన్ గుమస్తాకూడా చెప్పి నాడు. నేను గొప్పభాగ్యవంతుడను గొప్పవర్తకం చేస్తాను. అనేకులకు అప్పులిచ్చినాను. పుత్రములున్నవి. ఇంకంటాకున్న యిస్తాను. భూమిగుత్తున్నది గనుక నాకు యివ్వవలెను నావిషయం నావక్కులంకడి వెంకయ్యను విచారించి పని యిప్పించవలెను.

ప్రె:—అయ్యో! మీకు ఇంగ్లీషువచ్చునా.

వర్తకుడు:—రాదు.

ప్రె:—మరి చేర్ మెంట్ పనియేలాగు చేస్తారయ్యా.

వర్తకుడు:—నమ్మక మైన గుమస్తాను వుంచుకుంటాను నీవరా?

ప్రె:—అయితే నేను.

వర్తకుడు:—నాపని యావత్తు గుమస్తాచేస్తాడు. నేను అతడు మానిన చోట దస్సుతుచేస్తాను. నమ్మకం మాత్రం వుంటే పనులన్నీ సరిగ్గా జరుగుతుంటాయి. యిప్పుడు మేముచేసే వ్యాపారసాహసములన్నీ మేమేచేస్తామా యేమిటి ఆనేక గుమస్తాలవల్ల జరుగుతాయి.

ప్రె:—నీ వ్యాపారసాహసములలోని లాభనష్టములు నీవుకొండే అనుభవించెదవు గనుక యెట్లుచేసినా నీయిష్టం చేర్ మెంట్ పని గ్రామస్థులందరి యోగ్యతలములకు సంబంధించి పని గనుక నీవైపుకొలిది చేయనువీలులేదు. కొన్ని న్యాయములు పద్ధతులు లోకానుభవము హెచ్చుగా కావలెను.

వర్తకుడు:—నాకు విశేషలోకానుభవం వున్నది. ఆమాటను గురించిన తొందరలేవలేదు. లోకానుభవం లేకపోతే వేలకు నేలుసంపాదించుతానా.

ప్రె:—దబ్బుసంపాదించినంతమాత్రముననే లోకానుభవమని చెప్పవీలులేదు.

వర్తకుడు:—మరియేమికావలెను?

ప్రె:—నివేచనకావలెను.

వర్తకుడు:—అదిమాదావున్నది. దేవరా నోటిమాడుకుంటుంటుంటున్నది. మరియెందుచులు యెరువిచ్చినాము.

కంటాడు మండలసభ:—మోక్షోర్ధ్వకేయి మల్దాకి వ్యవసాయ పంటలుగా అభ్యుత్థులగున నేపా నర్తకారాయణ, నయంతి నేంకట నారాయణగార్లు కార్యదర్శులగున నియమింపబడిరి.

అంతరవేది దేవస్తానముల దుస్థితి.

[ఒక గ్రామవాసి].

గోదావరి జిల్లా రాజవోలు తాలూకాలో అంతరవేది యను పుణ్యక్షేత్రము కలదు. దీనినే దక్షిణ కాశీయని కూడ చెప్పబడుచున్నది. ఇయ్యది వశిష్టా గోదావరీ తీరము. శ్రీ లక్ష్మీ నరసింహస్వామిని వశిష్టమహర్షి ప్రతిష్ఠ చేసినారు. సప్తసాగర యాత్రలలో ఆఖరు సాగరము మాఖకుద్ధ దశమికి యీ స్వామికి ప్రతి సం॥ రం॥ గొప్ప కళ్యాణోత్సవము జరుగును. ఈ యుత్సవమునకు సుమారు 50,000 యాత్రికులు వచ్చుచుండురు. ఈ స్వామియుత్సవములకుగాను కృష్ణా జిల్లా మొగల తురు వాస్తవ్యులగు శ్రీరాజా కలిండి దైవ ప్రసాద కుమార లక్ష్మీ నరసింహ రాజా బహద్దరువారి పూర్వకులను ధర్మకర్తలుగా ఏర్పాటుచేసినారు. సదరు యుత్సవములకింద సాలు 1-కి సుమారు 2,950 లు మొగలతురు గ్రామములో నిచ్చుచున్నారు. అవి వారు కర్మపరిచి యుత్సవములు యథావిధిగా జరిగించెడివారు; ఏ కారణముచేతనో సుమారు 10 సం॥ములనుంచి క్రమముగా నుత్సవాదులను చేయించకనున్న స్వామి నపుఖర్తకు జీతములు వగయిరా లియ్యకను సాలున కొకసారియు, 2 సం॥ముల కొక్కసారియు నిచ్చుచు నుత్సవములు చేయించుట మానినారు. ఇందును గురించి చాలసార్లు వై అధికార్లకు ఆ గ్రామ కాపురస్థులు అప్పీ లిచ్చుకుంటే అధికార్లతో ధర్మకర్తగారు క్రమముగా ఉత్సవములు చేయించెదమని చెప్పబడెయే కాని సామ్యు సరిగా ఖర్చుపెట్టక మామూలుప్రకారమే జరిగించుచుండెడివారు. ఈ ప్రకారము యుండుటవలన కొందరు డిప్రీట్ల కోర్టులో దావాచేసినారు. అందులో క్రమప్రకారము ఉత్సవాదులు చేయించెదమనియు శ్రీ స్వామివారి తాలూకు నిలువ సామ్యు నిలువగా మద్రాసుబాంకిలో దాఖల్ చేయించెదమనే మొదలయిన సంగతులతో ఉభయవాదులు రాజీనామా మాత్రము దాఖల్ చేసినారు గాని ఆప్రకారము అమలు జరుగలేదు. ఇప్పుడు సుమారు 10 మాసములనుంచి నిత్యోత్సవ పక్షోత్సవ మాసోత్సవ సంవత్సరోత్సవములు అన్ని మానినారు. ఎందువలననా లిఖున్న మతమువారు లిఖున్న ఋషిని ప్రతిష్ఠ చేసినారు; అందువలన మానినాము; అని మాత్రము ఒక మిష కల్పన చేసినారు. అవి అక్రమమయినయెడల వారు మాడుసంవత్సరములనుండియు నెందువలన తగిన యేర్పాటు చేయలేదో తెలియదు. ఇందువలన స్వామి రాగభోగాదులు కట్టిపెట్టుట యేమి న్యాయము? ఈ స్వామిసామ్యు స్వామికి ఖర్చుపెట్టకపోవుట బహు చిత్రముగా నున్నది. వారి స్వంత ద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టేయెడల వారి చిత్రవృత్తిప్రకారము చేయవచ్చును. ఇప్పుడయినను స్వామి ద్రవ్యము తగు రీతిని స్వామికి ఖర్చుపెట్టెడి విషయమయి సర్వకర్తల భగవంతుడు ధర్మకర్తగారికి తోడ్పడుగాక!

ప్రభాభిమానియగు నుద్యోగి:—మా గ్రామ నలుదిశ ప్రార్థకులను శ్రీవీరకల్లి రాఘవాచార్యులుగారిని అమ్మన ప్రోలుకు బదిలీచేసినందున వారి గౌరవాధ్యక్ష బాలభారత రెండవ సమావేశమువారు 18-9-19 రాత్రి బుద్ధిమతీనిలసమను నాటకమున ప్రదర్శించిరి. శ్రీసీతారామాంజనేయ పుస్తక భాండాగారమున 19-9-19 తారీఖున ఒక సభ గావించి వారి వీడుకొన్నిట చాలచండి యచ్చటించి స్వల్పాహరణించు గా విండిరి. వీరి గ్రామము వశ్యేజుత్తుకు బాల్యదశలోనున్న శ్రీ సీతారామాంజనేయ పుస్తక భాండాగారమును చాలవృద్ధి లోనికి తెచ్చిరి.

నోటీసు.

ముదరాసు త్రిమవల్లిక్నేటి ఈశ్వరదాసు లాలావీధి 34-వ నెంబరు ఇంటిలో నివసించుచున్న నానా రంగభావ్యం చెట్టి అనే నేను ఇందు మూలకముగా అందజేసి తెలియజేయుడ మేమున గా నేను 1919 సెప్టెంబరు 30-వ తేదీని మా తండ్రిగారివద్దనుండి నా భాగమును వంచుకొంటిని. గనుక ఇంతటినుండి నేను నానా రామానుజము చెట్టిగారి కుటుంబమునందు అవిభక్తకుటుంబీకుడనుతాను. (నేను వంచుకొని పూర్తిగా వేరు వడితిని.

ఎన్. రంగభావ్యం చెట్టి.

ఆయుర్వేదోపన్యాసములు.

ఆయుర్వేద కలాశాల.

ఈ నెల 1వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు యథానియ మయనమరించి ఆయుర్వేద కలాశాలా భవనమున నే శ్రీమూర్తి సి. యన్. యు. గోగొ మొదల్యగు గారు గుణపాత్రము అను విషయము నుపన్యసించిరి. ఆగస్త్య వైద్య సాంప్రదాయ ప్రకర్తకులైన వరుసెనిమిది యుండి సిద్ధులు సెంకవో సమావేశమై మూలికల గుణముల జర్పించి పాత్రము సుబోధకముగా రచించియున్నారు. మూలికలు తేజభేదమున బట్టి యు ఋతుభేదాదులను బట్టియు గుణముల, మార్పు జెందుచుండును. నేపాలతేజుండు వైరచేయుచు కంతువుపువ్వు మన తేజమున బుడిచుట సాధ్యముకాదు. వండించుచో అచటి వస్తువునకు ఇక్కడ వైరకు వస్తువునకు చాల భ్యత్యాసమును. అందు నిమిత్తమై బాంకల అనూప సాధరణాది జీవోభాగముల నిర్ణయించియున్నాడు. ప్రతి వస్తువునకు వంశభూతాంశములతో నూడికొని వాని న్యూకాధిక్యతలచే ఆయు గుణములు గలిగియుండును. క్రొత్త మూలికలయొక్క గుణమునూడ ఈ వైద్యవద్ధతియందు అష్ట-కతు-ఇత్యాదివిధులచేతను వాని రసవీర్యవిపాకాదుల చేతను కాలవర్ధక పీతకామ్యాది గుణముల గనుగొనవచ్చును. వ ద్రు యులు ఏ యే గుణములను గలిగించువదియు సంకరాముగా ఒక మాత్రములో నిమిచ్చి చెప్పబడినది. మధురస్కంధము వాతపీత్తముల నణచును. కషాయ స్కంధము, పిత్తకఫముల బోకావును. ఇట్లే అన్నియు నూచించవలయును. ఏకాక్షయ ప్రకోపించిన దీనికి సంబంధించిన గణముచే దానిని పఠించవచ్చును. మూలికల విశేషగుణములు నూడ నుపన్యాసములు వివరించిరి. సకల గర్భకామ్యులకు ఆశ్వ ర్ష్యకమునైన బదనిక సిద్ధావధము, తాలి ఆనంది విరిగిన ఎముకల కట్టునట్లు చేయును. ఇత్యాదు లెన్నియో వదింపబడెను. శ్రీమాంక వైద్యరత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యులవారు ఉపన్యాసముల ఆయుర్వేదమునకు ఆగస్త్యవైద్యమునకు భేదములేదను అభిప్రాయముతోనే నేకీభవించెదమనియు, ఇన్ని గ్రంథములు పెరుగుటకు కారణము ఆయు గ్రంథకర్తలు స్వానుభవపు గనిపెట్టి వ్రాయుటయే కారణమనియు లేకున్న ఒక గ్రంథమీనరివైయెడిదనియు వదిలియొకచక్కనియు దావారణము జూపిరి. స్త్రీవాకు (స్త్రీకౌ ఎంబార్డి మెంటు, చరకుడు చెప్పినదానికి భిన్నముగా కొన్ని సుక్రుతుడు చెప్పి యున్నాడు. దానికి ఒకరు యులుమోడుగను ఇంకొకరు పిప్పలి. మరియొకరు కంభవ్రాణము ఇట్లు క్రమముగా వదింపుట ఆవైద్యముయొక్క అభివృద్ధియే గాని నేలుగాదు. శాంతి పిప్పలి మిరియములనే అందలు గ్రంథకర్తలు చెప్పినవానినే యెండుట జెప్పవలయునని సంజమాన నూడెను. సవనగ్రంథకర్తలు ఆ వస్తువులయందు మతీయొక శక్తిని గనిపెట్టియుండురు. ఇట్లు వారు విపులముగా పుసంగించిరి. వీరికి నుండుగా యీపాత్రమును గుఱించి పలుకుటకు నుండరం మొదలయ గారు సిద్ధులు చెప్పిన పాటలు, చదివిరి. ఈసభ వైద్యులకు అభిమానులకు బహుముఖ్యమైనదిగా నుండెను.

మద్యపాననిషేధసభ:—నవెంబరు 28, తేదీ ఆదివారం రోజున గుండుగొలనులోని శ్రీ కృష్ణావతన మందిరమున ఏలూరు కాపురమును న్యాయవాదులును అయిన వైద్య నారాయణమూర్తి నాయుడుగారి ఆధిపత్యమున సెంకసభ జరుపబడెను. అందు, (1) మానధనములకు నష్టముగానున్న కల్లుసారా మొదలైన దుకాణములు మాగ్రామయందు తగ్గించుట కీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని వేడుకొనుచున్నారు. అని తీర్మానించిరి.

శ్రీతిరుపతి తిరుమల కైంకర్యములు:—ఈ కైంకర్యముల కాలేయ క్తి వార్షిక పుత్రాంతము మాకు చేరినది. ఆర్యవైశ్య సోదర, సోదరీనులులకు, భోజనసదుపాయములేక చంచల హృదయములగుట యెంతిగి అటుల కాకుండుటకై కొందరు మమ్ముల ప్రోత్సహింప సమ్మతించి కాలేయ క్తి సంవత్సర మాఘ శుద్ధ సప్తమి దినమునందును ముందు వెనుకటి దినముల యందును అన్నపానాదు లిడుటకు చిత్తూరు సంతకేట నివాసులగు ఆర్యవైశ్యులు నేయు క్రవ్యసహాయమున కార్యము నమకూర్చబడి, ఆచరణలోనికి రచ్చి యేతద్వత్సరము నిర్విఘ్నముగ జరుపబడినది. ప్రతి సంవత్సర మిటులనే. (2) పుట యుఖ్యకర్త వ్యాంకమైనటుల సిద్ధాంతము చేయబడినది. ఈయారాధనమునకై చందాలలన245-9-0జమరచ్చినది. 215-6-8 భర్తమునకై కర్మసేయగా 80-2-9 వైసలు మిగిలినవి వార్షిక పుత్రాంతములన తెలియచున్నది.

స్థానికాది వార్తలు

మొహరము వల్లక హాలిడే:— ఈనెల 6-వ
తేది సోమవారము నెగోషియలిక ఇన్స్టుమెంటు ఆర్డరు
కారము మొహరము పల్లిక హాలిడేగా ప్రకటించబడింది.

పంజాబు వారము:— శేరిలింగంపల్లి వారము కడ
పడినది. పంజాబు రిలీఫ్ ఫౌండేషన్ సహాయముగా శేరిలింగంపల్లి
పాఠశాలకు రూ. 80 గుంటలకు గోరేపాటి వారిలో బెంగళూరు
నాగరత్నము పాటకశ్రేణి చేయించి, టిక్కెట్లు:— రు. 2,
1 అండ్ 1/2. కళిందానందరత్నము వేలము పాటక జరగును.

పుదుక్కోటరాజుగారు: — రాజుగారన బ్రాహ్మ
యూ తమూరును శనివారమునాడు పుదుక్కోటనుండి బయ
లుతేరి కొలంబోకువెల్లిరి. అటునుండి యింగ్లాండుకువెల్లి మరలి
వచ్చెదరు. పిమ్మట స్థిరముగా తేకేముననుండు ని రాజుగారు
చెప్పినట్లు తెలియుచున్నది.

కరమరామరావు గారి క్రొత్తపర్కను:—
 నేను రాత్రి 9-80 గంటలకును లేపు అది వాణిను సాయం కాలము
 8-80 గంటలకును రాత్రి 9-80 గంటలకును కరమరామరావు
 గారి యనుమాతమైన క్రొత్తపర్కను వాని అతివికసంకు విశే
 సాదికములతో వివోరకపద్యము గావించెదను.

నిమ్మచాతుర్ధ్యధారక సంఘము:— ప్రాతవ్రతము
 సరే శ్రోత్రవ్రతముసరే ఆంధ్రద్రావిడములతో గ్రంథములు
 కలికము సంచితము యాగముని నిమ్మచాతుల గ్రంథాలయ
 వ్రతసమంధిరముల యుపయోగము నిమిత్తము సంఘకార్యాల
 యందు ఆత్మావీక్షిపీఠిలోని నెం 97 య గృహమునకు వంపు
 నెవ్వఁ, అవికృతజ్ఞతా పూర్వకముగా కార్యదాక్షిణ్యచే స్వీకరిం
 చుచును.

దేవాంగ మహాదనులకు విజ్ఞప్తి:— ఇదిరరా
విజ్ఞప్తికి సంఘము నిర్దేశము చేయుచు క్రొత్తామభిమాన
తెలిపియున్నాము. ఇంకకొందరు ప్రమాణము చేరవలసియగు
టచే ప్రస్తుత మాపియున్నారము. ముందు తెలుపుదుము. అప్పు
డు కార్యదర్శిగారిచేత తాము పంపవలసిన పంపవచ్చును. అని
దొ॥ కాగేశ్వరరావు గారు వ్రాయుచున్నారు.

గవర్నరుగారి రాక:—ఈ నెల 15 వ తేదీ వున యానా 8-40 గంటలకు విల్లింగ్డను ప్రభువు గారు పెంట్రావేన్ నుకు వచ్చెదరు. ఫిరంగులు పేలుబడును. వైరిలు బాదులు తీర్చినరు. కృధానశ్యామకూర్తిలార్డు బిన్నపుగార్లు, కాస్సులు గుఱ్ఱులును, సేనానియు, ఇకరోద్యోగులును విజేత రాజుబాదులును ఒకవో నుండురు. సంపాదకరులకు కృత్యేకస్థల మేర్పరుపబడినది. ఉద్యోగులకు మరయొకస్థలము.

అద్విదవిదసభ:—మైకూనూ మా॥ ఎం. సి. రా
జాగారి అధ్యక్షత్వంబు జరిగిన అద్విదవిదసభ 2-వ తేదీనో
ముగిసినది. అన్ని ప్రధానసంఘము లందును నిమ్మకాయలకు
ప్రసాదినిధ్య ముండవలెన. వారికి రాత్రిపాతకాలము నవకా
రసంఘములకు ఏర్పడుపకలెన. వారిబాలికలకు సాశ్రమపాత
కాలల సేర్పడుపకలెను. వారిమంచితద్దల సరయుటకు ప్రశస్తి
కళాఖిను అధికారిని నియమింపవలెనను తీర్మానములు చేయు
బడినవి.

చెన్నపురి ప్రకటనపథకు సలహా:—ప్రజల విద్యాభివృద్ధి ఆలోచింపి పాఠశాల ప్రాథమిక వ్యాప్తి మున్నగు విషయములలోను, రాజకీయోద్యోగుల విషయమునను గల తాపములను పరిశీలించి చక్కపరుపవలయునని ప్రజలు కోరుచున్నారు. జేకాభివృద్ధికవసరములగు ప్రయత్నముల నన్నిటిని వ్యాపింపజేయుటకు తిపాలాఫీసు లవసరములు. కావున మా గ్రామములలో నిదీపమును తీసివైచిన బ్రాంచిపోస్టును మొలల ప్లాపింపవలయుననియు, కోరుచున్నాము. — కో. నా. భూమి. జి. రి.

కుమారస్వామి శ్రేష్ఠిగారి వితరణము:— ఈ
 బహుళ పట్టణమునందీరుదురు రుహళ్ల కుమారస్వామి శ్రేష్ఠి
 గారు వారినామముగూడ (తల్లిదండ్రులు) కాలముచేసిన సంద
 గ్ధులను 16-వ దినమున కైకవైష్ణవ స్వాగత మతస్తులంద
 రికి కైవేయగ సంతకములు లాఁచుచుండగా, పేదపాద
 లందరికి మృదాస్పంది. ఈపట్టున పెద్దలకు బహుళుచేసిన
 కాలము, పెండిపాత్రలు, నువ్వులు టుంగరములు మున్నగు
 వదియు వారి గురువులకు గృహవాసమును నొసరి. ఇట్టి సమ
 యములం దింత పండిత సత్కారము ఇంతవరకీ పట్టణమునం
 దద్రిశి నున్నది. సంతకము కి గారు — బహుళుచేయుదు.

ఆయుర్వేదీయ పాఠ్యజనక సమావేశము:—
ఈనెల 7-వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 5-80 గంటలకు మైలాపూరు కపాలేశ్వరస్వామి సన్నిధి మంటపములో శ్రీధన్వంతరి జమంతి సందర్భమున ఆయుర్వేదావశ్యకమృగసూక్తి చి. చిట్టిరాలు నామదేవ, చి. ఎ., పి. నాగభూషణమహంతులు, చి. పి., చి. ఎల్., టి. ఎమ్ కృష్ణస్వామయ్యగారు, చి. పి., చి. ఎల్. ఆయుర్వేదవైద్య సి. మధురనుత్తు మొదలదియగు గార్లు ఉపన్వసించెదరు. చి. సి. శేషచారియగారు, చి. పి. చి. ఎల్, గార్లు గానసాధిపత్యము వహించెదరు.

గుంటూరుజిల్లా బాలభటుసంఘము:—పెప్టా
బరు 23 లేదీ యువయువన బాలభటుసాధ్యము లెల్లరు రి
గుంటులలేదీ నిత్యకృత్యము గావించి జయజయారావముతో
భజనలొనర్చి ఆనంతరము నరసింగరావుగారి యాధిత్యమున
హిందీ కవారు కవరత్తు జరుపబడెను. జాతీయతాకము, భటు
ధర్మములు, ముస్లిమీయులు, భటువందనములు శ్రీకంఠరావు
శర్మమొదలుగుజట్టుపెద్దలతో బోధించబడెను. తురల భోజనా
నంతరమున హిందీపాఠము, మున్నగు పాఠపాఠములు చెప్ప
బడెను. సామగ్రియు కండ్లగంతటకు ఆదబడెను. తదనంతరము
భటోద్యమము విషయమై యువనాధ్యన మొనంగబడెను.—చట్టి
నరసింహరావు.

దనరా మహాత్మ్యములు:— చెన్నల రాంధా
సభాపక్షమున వచ్చువారులో కదలిక 9 దినములుగా జరు
గుచున్న దనగా మహాత్మ్యములు నేటిలో సమాప్తమగును.
నేను సభాధ్యక్షుల యాతిభ్యము జరుగును. ఉపాధ్యక్షుల నంతర
ము అవలంబి వారాయనా వాపువంతులు, ఎమ్.పి. గారు “స్వా
భిచ్ఛి” ని గూర్చి యాంధ్రమున ను వ స్వ నీం చెదరు.
సభాధ్యక్షుల బరు గా. దివాన్ బహదూరు పి. త్యాగరాయ
(శ్రీశ్రీ, బి. ఏ. గా రగా) సభాధ్యక్షులు వహించెదరు. ఆం
ధ్ర ప్రదేశ్ కు వరీక్షకు సంబంధించివట్టియు విచిత్ర కష్టగా
రణ ప్రదర్శనమునకు సంబంధించివట్టియు దేశరా నాటిక క్రమ
స్వములకు సంబంధించివట్టియు బహు పురుష నేటికభ్యంత సా
సంగమము. అభివాద ప్రవాసములలో నేకస్వహాత్మ్యన కా
ర్యము సమా ప్తమగును.

తోట్లరల్లూరు దళరా ఉత్సవము:— తోట్లరల్లూరు గ్రామములో శ్రీరాజా బొమ్మకేసర సత్యబాగాయని వరప్రసాదరావు బహద్దర కవుతురల్లూరు రాజా గారు దళరా ఉత్సవము మహాత్మ్య భవముతో చేయించుచున్నారు. సెప్టెంబరు 26 తేదీన కోటలో భేటాళుని నివ్వపెట్టింపింపారు. 26 తేదీన మాతవముగా వట్టిర చిరుకపులలకు ఊరేగించిరి. చూడవచ్చిన జనము రమూమి 2030 ఉంచురు. 27తేదీ ఉదయమున శ్రీరాజా గారును వారిగొట్టపు రాతులును గొట్టములపై సవారియై గాలిచేదవలి గడలకు వట్టియున్న నిమ్మకాయలను ఈటెలచే పొడిచిపారు. వారికి కొంతభవమానుతి మొసంగి. ఈసమయమున సమకూడిన జనము వక 100. మంది ఉంచురు. 27-వ తేదీ మధ్యాహ్నం కోటలోని ఏనుగులచే బ్రతికిన చిరుకపులని త్రొక్కించి భేటాళునికి బలిమొసంగిరి. త్రొక్కించిన ఏనుగు చూపటికి రు 50లకు పొంజుదారులకు రు 15లకు బహుమతి మొసంగిరి. సాయంత్రమున స్వామిగొట్టములపెక్కి అనేకచిక్రిములై నపరులను చేయించిపారు. ఆచ్చటనున్న వేలకరబడి జనమును సర్కున్నుచూచినంత సంతోషమును హాస్యవ్యవహారం పొందిరి. ఆరాత్రి శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారికి ఉత్సవమును చేయించిరి-గొల్లనపల్లి వే.కడిసుబ్బారాయుడు, సవుతురల్లూరు రాజా రాజేంద్రులు.

మృగర

[illegible]

నోటి ను.

యెట్టియులానా జన్మలనెక్కలం గామంలాని
 మార్చినదాఖలా యెట్టియ న్నంకకమరం భూములు య 1 క
 ర 50-0-0లు నవరానా దాఖల చేసిగాని య 1 క ర 2-4-0లు
 కినుతో పట్టయిక్కించకోరి బెడవడ తాలూకా వుత్పలూరు
 కాపురమ్మలు వుత్పలూరి రామరావు గారమ్మ గన్నవరం తా
 లూకా వెనమలూరు కాపురమ్మలు కిలూరు వోభవాద్రి యీ
 పెంకటమ్మపల్లె గొల్లమ్మ డిపోజటు సహితంగా బెంకడ
 దాఖలు చేసియున్నారు.

మరిన్ని య 6 ల భూమి య 1 కి రు 60-0-0 ల
నజరానా దాఖలు చేసినాని కిస్తుతో పట్టా యిప్పించగలిగి
కర్ణిగోట ప్రేమకమాపురు కారా(స్థి) సీతారామయ్యగారు
దరఖాసు దాఖలు చేశినారు.

సదనభూములు పట్టాభిశాపతనని లోకేనాన యివ్వ
నట్లేనిచివ యొక్కవ నజరాకాలమ వునహాఃస్తూ వచ్చే అట్టో
బన 15 తారీఖులోగా 4 క నంతు ధరావతులునయితముగా
మామూలూతుకు పెండ్లవ వంపులోనలయును. పెండ్లవ అంగీ
రించడంద్వారాగాని లేక నేలంవల్లగాని భూములు జీరాయి
తీసాకుతు ఫయసలదేయటకేమి లేక యెట్టి వరఖాస్తు
నయినా లోకేతీయటకేమి యెట్లేటకు సర్వస్వావంత్ర్యము
కలిగివుండును. ఏ విషయములోను శివురేటుతగ్గించబడ నేరదు.

ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿ.ಸಂ	೧೯೧೬	೧೯೧೭
		೧೦೦	೧೦೦
		೧೦೧	೧೦೧
		೧೦೨	೧೦೨
		೧೦೩	೧೦೩
		೧೦೪	೧೦೪
		೧೦೫	೧೦೫
		೧೦೬	೧೦೬
		೧೧೪	೧೧೪
		೧೧೫	೧೧೫
		೧೧೬	೧೧೬
(1809)		೧೧೭	೧೧೭
		೧೧೮	೧೧೮
		೧೧೯	೧೧೯
		೧೨೦	೧೨೦
		೧೨೧	೧೨೧
		೧೨೨	೧೨೨
		೧೨೩	೧೨೩
		೧೨೪	೧೨೪
		೧೨೫	೧೨೫
		೧೨೬	೧೨೬
		೧೨೭	೧೨೭
		೧೨೮	೧೨೮
		೧೨೯	೧೨೯
		೧೩೦	೧೩೦
		೧೩೧	೧೩೧
		೧೩೨	೧೩೨
		೧೩೩	೧೩೩
		೧೩೪	೧೩೪
		೧೩೫	೧೩೫
		೧೩೬	೧೩೬
		೧೩೭	೧೩೭
		೧೩೮	೧೩೮
		೧೩೯	೧೩೯

Sree Rajah Sobhanadri,
Apparow Bahadur Garu,
 Zamindar of Elamarru & Amberpeta Estates.
 యలవర్ర అండు అంబరపేట యొక్క
 ఐమిందారువారి హుజూరు ఆఫీసు,
 25-9-19.

ఈనాడు

పంచముల ఆర్థికస్థితి, పంచముల రాజధానియందు కృషిపరిణతి, పంచములలో నగ్రస్థానము తిరువనంతపురము వహించుచున్నది. ప్రజాప్రతినిధి సభయందు పంచము ప్రతినిధులను మొట్టమొదట నియమించు సాహసించినదియు తిరువనంతపురమే. ఆంధ్రదేశ జనులందు దేశీయ రాష్ట్రము లెవ్వయు లేకపోయినను, పంచముల యభివృద్ధికి సంబంధించిన సమస్యలను ఆంధ్రవహజనులే కడుక్రద్ధాభక్తులతో విచారణచేయుచున్నారు. ఇందుకు బెజవాడలో జరిగిన పంచముల మహాసభయే నిదర్శనము. బెజవాడ, గుడివాడ, ఏలూరు, రాజమహేంద్రవరము మున్నగు ప్రదేశములందు పంచములవారల కై రాత్రిపాతశాలలు స్థాపింపబడి, వారలకు చిత్తముగ విద్యాదానము చేయబడుచున్నది. హిందూ సంఘము పూర్వము కన్న వధికమైన సానుభూతియు సానుభూతియు పంచములయెడ జాపుచున్నదనుటకు ఆంధ్రదేశమునందు జరుగుచున్న పంచము మహాసభల సేవయే నిదర్శనము. ఉదాహరణకు కృష్ణానది ప్రాంతమున గల పంచములను మైసూరు రాష్ట్రము నీ ముఖ్యవిషయమున వెలుకడయుండజాలదు. సుప్రసిద్ధ విద్వాంసులను సంస్కరణాభిలాషులను ఆంధ్రులను నగు శ్రీ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు మైసూరు విద్యాశాఖాధ్యక్షులుగ నియమించబడినప్పటినుండియు పంచముల విద్యాభివృద్ధివిషయమున బహు సాహసమును ధైర్యమును ప్రకటించు మార్పులను గావించియున్నారు. దుర్ఘటమును సీ సంస్కరణ పరిష్కారమునకు రామలింగారెడ్డిగారు కేవలము ప్రయత్నమున రహితముగ ఆదర్శక దృష్టితో గాక, అనుభవ పూర్వక మగు రాజనిర్ణయ దృష్టితో పూనుకొనియున్నారు. పంచము విద్యార్థులకు విద్యాభివృద్ధి వేతనము లేర్పాటుచేయబడినది. పారిశ్రామిక విద్యార్జనమునకై వసతులు కల్పింపబడినవి. భోజన సదుపాయము చేయబడినది. పుస్తకములను బట్టలను మాత్రమే కాక మౌలికసౌకర్యమునందీ వచ్చు విద్యార్థుల రాకపోకలకు బంధింపులను సహితము ప్రభుత్వము వారే భరించుట కేర్పాటులు చేయబడినవి. తమ పిల్లలను పాఠశాలలకు బంపుటచే గలుగు ద్రవ్యసమర్థులను ప్రభుత్వమువారే పూర్తిచేయుట కంగీకరించియున్నారు. ఉత్సాహపూర్వకముగ బనిసేయు నిమిత్తమై యీ పంచముపాఠశాలలలోని బోధకులకు ప్రత్యేకబహుమానములును గ్రాంటులును నేర్పాటుచేయబడినవి. ఈ పంచముల యభివృద్ధికి సంబంధించిన సమస్యల నెల్ల విచారించి, అందునకు గాఢసిన మార్గముల నవలంబించు నిమిత్తము ప్రభుత్వమువారి పుడొక పెద్దసంఘమును స్థాపించుటకై యోచించుచున్నారు. పంచముసంస్కరణ సమస్యవిచారణమును మైసూరు రాష్ట్రమువారు కొంత జలప్రయత్నముగ ప్రారంభించినను ఆంధ్రమునందు సహజముగ గలుగు సభికానుభవముతో నీ సమస్యపరిష్కారమునకు బూనుకొనినారనుట

కీలవలకు జరిగిన మార్పులే సాక్ష్యముగ నున్నవి. మైసూరు ప్రభుత్వమువారి వలంబించిన మార్పులను గూర్చియు సకముం దవలంబించెడి కడతలను గురించియు ప్రజాభిప్రాయమును దెలిసికొనుటకై యీ దినరా మహోత్సవ సందర్భమున మైసూరులో పంచము మహాసభయొకటి ఏర్పాటు చేయబడినది. ఈ మహాసభకు చెన్నపురి శాసన నిర్మాణ సభ్యులగు ఆనందలిలు ఎమ్. సి. రాజగారు అధ్యక్షులుగా నుండుట మిక్కిలి యుక్తముగ నున్నది. రాజగారు పంచములు, కడదిన యిరువదియేండ్లనుండియు సుసాధ్యాయ పృథ్వియందున్నవారు. రాజగారు ప్రస్తుతము పంచముల యభివృద్ధికి జరుగుచున్న ప్రయత్నములకు సంబంధించు “రాష్ట్రమునకును నా ప్రజలకు మధ్యస్థానము నీ సంఘము లాక్రమించినచో, మాయాద్యమునుగూ గొంత ప్రతిబంధకము కలుగక మాన” దని నుడువుచున్నారు. ఇందు కొంత సత్య మున్నమాట నిశ్చయమే. రాష్ట్రమున కెక్కువ సదుపాయము లుండునని యెరుగుదుము. రాష్ట్రము ప్రవృత్తును సమృద్ధిగా వివిధరంగాలలో, గొప్ప పండితులను నియమించి, ప్రజలకన్న నెక్కువ తృప్తికరముగా నేకార్యము నైనను చేయవచ్చును. ఇవంతయు సత్యమే యగును. పంచముసంఘాభివృద్ధికి సంబంధించిన కీలములైన సమస్యలను సాధించుటకు రాష్ట్రమే సమర్థమైయున్నది. అదియును గాక, ఈ సమస్య పరిష్కారాధ్యత విశేషముగ ప్రభుత్వము మీదనే యున్నది. కాని, హిందూదేశమువంటి దేశమున రాష్ట్రాధికారమును ప్రజాధికారమును భేదించు దేశమున రాష్ట్రమేమి చేసినను ప్రజలు అపార్థమే చేయవచ్చును. రాష్ట్రము తన అధికారబలమును, అన్యజాతీయ దృష్టిని, వివిధరంగాలలో కొత్తకొత్త సంస్కరణములను ప్రజాభిప్రాయమునకు వికల్పముగా చేసినను చేయవచ్చును. పంచముసంఘాభివృద్ధికి సంబంధించిన గృహ నిర్మాణము, కనీసపుకూలి, విద్యాభివృద్ధి మున్నగు సమస్యలు పరిష్కారమునకు వలసే సాధించదగియున్నవి. ఈ కార్యములనెల్ల ప్రభుత్వమే నిర్వహించదగును. కాని, విద్యాప్రచారమువంటి వ్యవహారమునందు హిందూపు లభికముగా పంచముల సేవకు బూతుకొనుట అత్యవశ్యకమైన విషయముగా నున్నది. ఇట్టి పరస్పర సంబంధము వలన గాని, పంచములయెడ నున్న దుర్భిప్రాయము, నిర్లక్ష్యభావము, మున్నగునవి సరిగవు. పంచములను క్రైస్తవమత ప్రచారకులకు గాని, ప్రభుత్వమువారి కేవలము లాకేపు విద్యకు గాని వదిలివేయుట అయిత్యమని చెప్పక ఏము లేదు. పంచములకును, హిందూపులకును అన్యోన్యభావము వృద్ధి కావలయు నన్న వాదసేవకై పూనుకొనుట కంటే వేఱుమార్గము లేదు. కాని ప్రభుత్వము వారి సంస్కరణదృష్టి కేవలము విజాతీయమైనదనుట కీ మధ్య పంచమువిద్యార్థులను ప్రభుత్వము వారిద్రవ్యసహాయమునుబొందు ప్రాథమిక పాఠశాలలలో జేర్చుకొను విషయమై చేయబడిన మార్పులే నిదర్శనములు. దీని లాభములను దేశీయుల కేమియు దెలుపకయే, ప్రజాభిప్రాయమును సంక్రమించకయే యిట్టి మార్పులను ప్రవేశ పెట్టుటకు రాష్ట్రమున కధికారము కలదా? పంచముసంఘాభివృద్ధికి వారి వృత్తులకు సంబంధించిన విద్య కావలసి యున్నది కాని, కేవలము సాహిత్యవిద్య వారిని రక్షించజాలదు. ఇందునకై పంచములకు ప్రత్యేక పాఠశాలలను స్థాపింపక ఏము లేదు. వగటిపూల పాఠశాలలు మాత్రమే కాక, రాత్రిపాఠశాలలను స్థాపించి పంచములను

అత్యంతవము, అత్యవశ్యసముగ ల వారినిగా జేయుట దొరతనమువారి విధియై యున్నది. కాని, పంచముల యభివృద్ధికై హిందూసేవకసంఘము వారు సూచించిన, వడంగము, నేతపని, చెప్పలు, బూట్టులు చేయుట, మున్నగు పృథ్వివిద్యలు చాలవలకు బందరులోని ఆంధ్రజాతీయకళాశాల యందు బోధింపబడుచునే యున్నది. పంచముల యభివృద్ధిని గోరువా రెల్లరు పంచమువిద్యార్థులకు వేతనము లిచ్చి ప్రోత్సాహకరమవలసి యున్నది. పూర్వముకన్న సభకముగా పంచముల యభివృద్ధి విషయమున హిందూపులు సానుభూతి చూపుచున్నందునకు సంబంధపడవలసి యున్నది. మనము కార్యము ప్రతికార్యముగల ప్రపంచమునందు మెల్లనున్నారము. ఎంతకాలము మన మీ పంచములను గుడ్డితీయం దుంచెదమో అంతకాలమును వారు మన సంఘాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగాక మానరు. ఎంతకాలము వారలను నిరసించెదమో, అంతకాలమును మనకు వారు ప్రతిబంధకులుగ నుండకమానరు స్వాభివృద్ధి సభిషించి యెనను, హిందూసంఘముయొక్క భావ్యోన్నత్యమును యోచించియెనను పంచములను ప్రస్తుత హింసాత్మకమండి ఉత్పత్తికిని, మూర్ఖదశ నుండి జ్ఞానవంతమగు దశకును, తేవలసి యున్నది. ఆంధ్రుల దేశహితైకజీవనమును, జాత్యభిలాషము, నీ పంచముల కీష్టసమస్యము తృప్తికరముగ పరిష్కరింపబడి, ఆంధ్రజాతీయతేజోవంతముగను, వీర్యవంతముగను, దృఢవంతముగను జేయుటకై గలదనుటకు ఆంధ్రదేశమునందీ విషయకే చిహ్నములు కనుపట్టుచున్నవి. ఆనందలిలు రాజగారు పంచములకు దేశభాషల మూలముననే విద్యను బోధింపవలసి యున్నదనియు, పంచములకు బహుళ ఆధిద్రావిడులను వదము నువయోగింపవలసిన దనియు చేసిన సవరణలు ప్రజాభిప్రాయమునకులముగ నున్నవి.

బంగోలు పశువులవంతు

కడదిన సంవత్సరమున జరిగిన బంగోలు పశువులవంతు విషయము ప్రభుత్వమువారి విమర్శనము ప్రకటింపబడినది. ఈ సందర్భము 1915 లో 504 పశువులును, 1916 లో 716 ను, వచ్చి యుండ 1918 లో 414 మాత్రమే వచ్చియున్నవి. వెనుకటి పశువులకు గుణములను తీసిపోకున్నను సంఖ్యయందు తగ్గిపోవుటకు విదేశముల కివి అధికముగా ఎగుమతి చేయబడుచుండుటయే కారణముల సంతకధ్యక్షులగు సి. వి. కృష్ణారావు కంతులుగారు చెప్పుచున్నారు. బంగోలు కడదినమునకు వచ్చు శ్రేష్టముగ పశువులు విశేషముగా ఫిలిప్పీనుల దీవులకును, జావాదీవులకును, కొనిపోబడుచున్నవి. ఈ యెగుమతి కడదిన యెగుమిదేండ్లనుండియునేక భారగా జరుగుచున్నది. ఒక కడదిన మూడు సంవత్సరాలనే వైదేశముల ప్రభుత్వములు రెండులక్షలకు వైసంఖ్య గల పశువులను కొని యున్నారు ఇంతయేల? ఈ 1918 ప్రదర్శనమునందే దచ్చి దొరతనమువారి ప్రతినిధి గావా కెగుమతి నిమిత్తమై 500 పశువులను క్రయమునకు దీసికొని యున్నారు. ఈ యెగుమతులవలననే కడదినమునకు వచ్చు పశుసంఖ్య తగ్గిపోయినదని కృష్ణారావు గారు హించుచున్నారు. ఈ యభిప్రాయముతో నేకీభవింపక, పశుసంఖ్య తగ్గుటకు ఫిలిప్పీనులు, జావాదీవులముల కెగుమతి గాక, చెన్నరాజధానిలోని యితరభాగములకు గాని పోబడుటయే కారణ మనియు, చెన్నపురిపశుకళా

శాలాధ్యక్షులు చెప్పుచున్నారు. ఈ యభిప్రాయమునే వ్యవసాయశాఖాధ్యక్షులను పోషించుచున్నారు. వ్యవసాయశాఖాధ్యక్షులకును, కశుకశాలాధ్యక్షులకును, స్వరాష్ట్రమునందలి యితరభాగములకును, అన్యదేశములకును మన కశువుల యెగుమతి సమముగానే కనబడవచ్చును. దేశీయులకును మన కశువులను గోరువారలకును, ఏరియభిప్రాయము విరుద్ధముగా తోచకమానదు. ఒంగోలు కశువుల యజమానులు కదిరూపాయల అధికధర శాశివడి తమ కశుసంతానమును విదేశముల పాలుచేయుదురని నమ్ముటకు వీలులేదు. సంత కధికముగా కశువులను రప్పించుటకై తహసీలుదారుల మూలమున నోటీసులు వంపి లాభము లేదనియు, కశువుల యజమానులకు వ్యయముగా తెలియజేయవలయుననియు, వ్యవసాయశాఖాధ్యక్షుల యభిప్రాయము ఇంతకు పూర్వము జరుగుచుండిన కద్దతియే యిప్పుడును నవలంబించబడియుండును. కశువుల యజమానులకు వ్యయముగ జెప్పకద్దతికన్న నంతకువచ్చు కశువులను వెంటబెట్టుకొని తీసికొని రమ్మనుట యుక్తమేమో! క్రస్తుతకశుప్రదర్శనసభయందీ యెంతలాభమో, లేకయు అంతలాభమే యనియు, వ్యవసాయశాఖవారు చింతలజేవిలో కశుక్షేత్రమును స్థాపించుటతోడనే, యీ కశుప్రదర్శనమునకు వారే పూనుకొనకలగుకొనియున్నారనియు, వ్యవసాయ శాఖాధ్యక్షులు వాక్రుచ్చుచున్నారు. కశుప్రదర్శనములు కూడ దొరతనమువారి యాజమాన్యముక్రిందినే జరుగవలసినంత దుస్థితి యింకను కట్టలేదు. వ్యవసాయశాఖవారు వ్యయముగా కశువులను పెంచువానికి పుట్టువానిని వికాయము చేసిన చేయుదురుగాక. ఒంగోలు కశువుల యజమానులు మాత్రము విదేశముల కెగుమతికై ఏర్పాటుకడ నేప్రదర్శనమునకును తమ కశువులను వంకజాలరు. ఒంగోలు కశువులన్నియు మన దేశమునందే యుండితీరవలయును.

శాసనపరిశోధనము

భారతీయులు వారి క్రతిభను వెల్లడిచేయుటకై ప్రయత్నించుచుండనందున చారిత్రకసంబంధమైన గ్రంథములను వ్రాయుటకు బూనుకొనియుండలేదు. అముష్మికసంబంధమైన విషయ ప్రతీతి యందుగల ప్రీతి భారతీయులకై హింసితములందు లేకుండెను. ఈ నిరసనభావమువలన ప్రాచీన చరిత్రకు సంబంధించిన విషయస్థితియనునకు వారు పూనుకొనలేదు. కాని వారు దానాదులకు ప్రచురించిన శిలాశాసనములు తామ్రశాసనములు వర్తమానకాఁపులకు ప్రాచీన కాలమునందలి చరిత్రాత్మకమగు విషయములను నిర్ణయించుటకు ప్రయోజనకరములుగనున్నవి. ప్రాచీనకాలమునందు సంఘస్థితిని రాజ్యస్థితిని మతవ్యవస్థలను దెలుపుటకు శాసనములు కరమప్రయోజనకరములుగనున్నవి. శాసనపరిశోధన శాఖాధికారి కృష్ణ శాస్త్రిగారు క్రభుత్వముద్వారా ప్రచురించిన గతివర్ణ వృత్తాంతమునందు చరిత్రకారులకు పయోగమైన విషయములనేకములుగలవు. గత సంవత్సరమునందు 12 తామ్రశాసనములు అనేకములైన శిలాశాసనములు పరిశోధించబడినవి. చోళశాసనములందు 1001 నందు గ్రామసంఘములను పుండుభులను మోగించును సమావేశము చేసెడి విధము తెలుపబడినది రాజేంద్రచోళుని కాలమున ప్రచురించిన శాసనములందు దేవాదాయమును ధర్మకర్తలు నిర్వహించవలసిన విధము తెలుపబడినది. వేరొక శాసనమునందు

తటాకములను బాగుచేయుటకై ఎరియము అను కన్నును విధించినటులు తెలుపబడినది. రాజశేఖర వర్మకాలమునందు 1018-1050 ప్రచురించిన కాలమునందు వేదాధ్యయనమునకును పురాణ పఠనమునకును శాస్త్ర పఠనమునకును ధర్మశాస్త్రమునకును భూదానమును జేయుటయును దానిని నిర్వహించు విధమును దెలుపబడినది. ఒక శాసనమునందు స్త్రీలు స్థిరాస్తిని వారి పేరను బొందగల విధము తెలుపబడినది ఒక శాసనమునందు కుగోత్తుంగచోళుని చరిత్రను వ్రాసిన వారలను కరీక్షించి బహుమానము నిచ్చిన విధము వర్ణించబడినది. రెండవ రాజరాజ కాలపు శాసనములందు నేరస్థులను దండించిన విధము వర్ణించబడినది. అవతర్కితముగ జేసిన ప్రాణహరణమునకు నిత్య దీపారాధన శిక్షణముగ విధించబడినది. పాండ్య రాజుల శాసనములందు కావేరికి కట్టలు కట్టించిన విధము వర్ణించబడినది కళ్యాణచాళుక్యులకు సంబంధించిన శాసనములందు బిజ్జలునకు సంబంధించిన శాసనములు గలవు. విజయనగర రాజుల వంశావళినిదెలిపెడి శాసనములు ప్రచురించబడినవి. ఈ శాసనములు మన రాజుల కాలములను నిర్ణయించుటకును ప్రాచీనకాలకరిస్థితులను తెలుపుటకును నుపయోగపడు చున్నవి. విద్యావంతులు వారి విద్యను శాసనపరిశోధనకై వినియోగించిన దేశచరిత్రకు మంచి యుపకృతి గలుగగలదు. రావుసాహెబు ఎచ్. కృష్ణ శాస్త్రిగారు ప్రాచీన కరిశోధనమునందు మంచి పరిశోధనమును జేయుచు సర్వదేశచరిత్రకు కరమోక కారమును జేయుచున్నారు. ప్రచురించిన శాసనములనైనను విద్యావంతులు పరిశీలించుకుండుట వారి యుదాసీనతను వ్యక్తముచేయుచున్నది.

అంత్యజాతులవిద్యార్థులు

మన చెన్నరాజధాని యందలి సెకండరీ పాఠశాలలలో విద్యాభ్యాసముచేయు 569 మంది బాలరాలును, గోదావరి మండలమున 57 మంది కలరు ఈ 569 మందిలో 511 మంది దొరతనమువారి పోషయముచుబొందు క్రయిస్తవచుత ప్రచారకుల విద్యాలయములందున్నారు. దిక్షిరామ్మటంగుని తిండివనమున దప్ప మఱి యెచటను తగినంతమంది విద్యార్థులు లేనందున పంచములకై ప్రత్యేకముగా నొక సెకండరీ పాఠశాలను స్థాపించుట దొరతనమువారికి యుక్తముగ దోచుటలేదు. పంచములకు తగిన వసతులు కల్పించబడినయెడల నిదివఱకున్న పాఠశాలలకే పంచరు బాలురధికముగా పోవచ్చునను నుద్దేశముతో పడునార్ద్రులకు విద్యాభ్యాసవసతులను, మఱి యందఱకు పాఠశాల జీతములను నొసగుటకు శ్రీరామము చేసియున్నారు. అంత్యవర్ణముల బాలురకు ప్రత్యేక విద్యాలయములను స్థాపించుట అముక్తహిని విద్యాశాఖాధ్యక్షుల యభిప్రాయము. అంత్యవర్ణముల బాలబాలికలకు ప్రత్యేక విద్యాలయములు స్థాపించుటకన్న వీరిలో కొందఱును మనదేశమునందు విరోపియనులకై స్థాపించబడిన విద్యాలయములందు చేరనిచ్చినచో చాలలాభము కలుగగలదు. ఒకటవపాఠము మొదలు మూడవపాఠము లోపు వారలకు నెలకు మూడు రూపాయలను, నాలుగవపాఠము మొదలు ఆఱవ పాఠమువఱకు ఆఱురూపాయలను వేతనములుగ నేర్పాటుచేసియున్నారు. ఈ వేతనమును బుచ్చుకొనువారి జీతములనుకూడ తీసివేయవచ్చును. ఇట్టి వేతనములను స్థాపించినందువలన క్రభుత్వము వారికి పంచములు కృతజ్ఞులు. కాని, యీద్రవ్యము వారి జీవన నియమములను మార్పుటకు మాత్రము సమర్థమైయుండలేదు.

వృత్తా

దొరతనమువారి
సంఘములకు దొరత:

తెల్లిచు:
కా దొరత:
నియమం:

1 సంఘమువారు
 2 6 వ తేదీని మరల సమా

సెల్లూరు:— ఈస్టియన సెల్లూరుకు నెల 18 వ తేదీ టూపాలకు తెచ్చుచున్నది. ఈ నెల 1 వ తేదీకి పోర్టునకుకు వచ్చినది.

ధరలు:— పుత్తకోటలో సావరకు నెల 15-8-0. రూపాయియెత్తు పెండిథర 1-3-0. రూపాయికి రెడ్డి-6 చెన్నకట్టకూ వసులవంతున ధాన్యము నమ్మచున్నాడు.

ప్రత్యేకం పెన్సియ:— ఈకం పెన్సియవారు వాటాని నితరులకన్నవరుకు వారితో వ్యాపారము చేయరాదని నొబ్బాయితో పేరు ప్రోక్షకుల సభవారు తీర్మానించిరి.

ధరలు పెచ్చుకు:— వస్తునిర్మాణవ్యయము పెచ్చుకుటలే అంగజేశమునందలికాశులు అన్ని పదార్థములకు సావకు 25 పార్తింగుల చొప్పున ధరలను పెచ్చించిరి.

గుట్టకుల శిశువులు:— తూర్పుకట్టి గానుండి వదిలెన మోకల్లాల నుండియు గుట్టకులకు, గాడిదలూ కంచరములకు, గడ్డిలదై మున్నగువాటినికూడ సేగుకొరకు తప్ప యిండియాజేశమున కెవరు తెప్పించగూడదని దొరతనము వారు ప్రకటించిరి.

తండ్రివార్తలు:— పండితగిరిపట్టణముండియు తండ్రివార్తలు చాలపెచ్చుగా పంపబడుచున్నది. కంపెనీలవారికి కొంతిలేకుండెనున్నది గాన ప్రజలు అత్యసరములికినీ గాని తండ్రివార్తలను పంపకుండుటకును తండ్రివార్తలలోని పదాలను వీలైనవారికిని కిక్కియెనును ఉప్పుకు, అసోసి ఏటెకు కైగ్రాపు కంపెనీలవారు ప్రజలకు కొరమ లండెను నగరమున ఈ నెల 1-6 తేదీని ప్రకటించిరి.

టిబెటు చీకాదేశము:— చీకావారు టిబెటుపార్తిరితన కనుయెద్ద 21 వేల సేకు చేర్చిరి. ఆదిలాసాహ చాలాచేకనగానున్నది. టిబెటువారుకూడ సేకుచేర్చి ఆరంగమునకు పంపిరి. నీకింకా పాలితిక్కు ఆఫ్ఘిసర మేజరు కాంతెజ గారును టిబెటును, తులలో సోకరకు సంగాతతో గారునడలయలమాగారి ప్రతినిధులను గ్యాంటజేలో సమావేశమైరి. ఫలితము తెలియలేదు. కాంతెజ గారు మరల గ్యాంటకుకు క్షరని యింగ్లీషువక్త కత్రిక వార్త యుచున్నది.

శండిత మాలవ్యాగారు:— ఈ నెల 2 వతేదీని మాలవ్యాగారు సిమ్లాకుండి సోలకుకు బయలుదేరిరి. ఆరకు శండిత మూర్తిగారిని కలలుకొందురు. 1 వ తేదీని అమృతసాహకును 4వ తేదీకి లాహోరుకుకు వచ్చెదరు. ఆరుండి ఆవాడెయలతో దారిలో ప్రయాగవద్ద కొన్ని గంటలూగి 5వ తేదీనాయంతిలో కాశీగంగయను చేరెదరు. కార్యభార మధికముగా నున్నను మాలవ్యాగారు హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు 2,80,000 ఏ రాశముల వాడ్కించిరి. ప్రోచిధాకురుసా హెబుగారు 10 వేలు వాడ్గాము చేసిరి. మరియొకరు తమపేరుకు ప్రకటించుట కంగీరింపక లక్షరూపాయల విరాళమును 6 వేలు వాడ్కికము చేర్పరది. విశ్వవిద్యాలయమున వారిభాషిక సాంకేతిక విద్యలను నేర్పుట శీఘ్రము ప్రత్యేకముగా క్యయితరుడ బడును.

మిష్మింధియనుమానె,
లండను, ఆక్టోబరు 2:— మిష్మింధిలో బో బోయలకు పెట్టి చూడగా నూనె గడ్డించెను.

29

కారణ

உதிக் குழுவின்

భా.య.పా.ర.ము లారంభ మగుట.

అందము, ఆకృతి ము 2:— చ॥ 1-45 X 0.—ప్రాస్తుపాదు

మనవారల ప్రతినిధులు లాంటిదూ బాధ్యతాని సందర్శించిన పిమ్మట నిన్న రాత్రి 8-40 గంటలకు రెండున్న వనవారల ప్రధాన కార్యాలయమున కేగిరి. రెండున్న వనవారల కార్యకలాపము లో పాల్గొంటివు ఇంజనీరుల కార్యకలాపము వారి పనుగరించి పోయితి. సభ 12-80 గంటలవరకును జరిగెను. నేడు మరల సమావేశమగును. సభ వారే యుగమును శీర్ష్యాంశలేదు.

యూనియను యద్వోగీ ముల ప్రకటనలు.

రా.త్రి. 1-45.౧౦:— సభాసంతర మువీన త్రవటన
 తా థామను గారెల్లు త్రవటించిరి. ఇంతవరకు కలసి వని చేసి
 నందువలన ఇకముందేదియో యొక సమాధానము జరుగువరకు
 సభయులము కలసి వుంటే నుట మన విధ్యుక్త ధర్మము. ఆ
 త్తరము తోడనే మనమిచట సమావేశమగుచున్నాము.” సమ్మె
 కట్టు ప్రకటన అవసరమింపబడి వనివారలు మరల వని వారం
 తించుచున్నారాయని యడుగ “మరేమియు నడుగకుదు” అని
 థామను గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

రాత్రి 2.25 క్రింది:— రెయిల్వేపనివారల సమాఖ్య కార్యదర్శి వాద్యుడు గారిని సభాసంకరము సందర్భించగా సభ చిట్టు చెప్పెను. స్థితిగతులను లింగించుటకు కార్యనిర్వాహకులు సేతు 11 గంటలకు సమావేశ మయ్యెదరను. మనము మరల ప్రధానిని గలసికొన వచ్చును. మరియొక రెయిల్వేపనివారల సాయకుడిట్లు చెప్పెను. “ఏదియో సమాధానము తుదిని తెలుక వనివాడుమరల వని శారంగింతురు” బ్రాహ్మసూత్రము ప్రకారం సభ సేవీ మధ్యాహ్నము కాక్ష్మను మాటలో మరల సమావేశమగును.

రాత్రి 1-15 గం:—అధికార ప్రకటనము:—సభ మరల
నేడు సమావేశమగును. భావనూ గారును అరెస్టాచరణమును
తొలగించి పిదప విడదలచి వెనుక పనియొక్క సమీపిత బాధన
మరుచున్నారు. ముందుగా జరిగిన సంభాషణనుబట్టి నేడు సమా
వేశము తుదియన టూపించుట దెస నిశ్చయమున నున్నది.

రాయబారము లింకను జరుగుచుండుట.

అందఁడు, అట్టిచురు 2:—నమ్మకట్టారంభమయి నట్టి
నుండియు గడవిన దివములలో నిట్టిదివను చాలమధ్యమై
నది. కాని నిన్నటిలోనే తీర్మానమును జరుగలేదు. అయినను
రాయబారములు జరుగుట కింకను అవకాశమాయుట ననువార్త
తీర్మానకరముగ నున్నది. నాయకులమాటలనుబట్టి చూ
డ ప్రాస్పెక్టు పనివారలుగూడ నమ్మకట్టెదరని తోచెను.
కాని కాత్సన్ల మాటలలో వారు మధ్యకర్తలుగ నుండేయఁజను
జూచినప్పటి నుండియు చాలభయముపొయెను. క్రిందటి
కారములకి యాకస్మికముగ నాగిపోయిన రాయబారముల మ
రల నెట్లారంభి దిను నను అంతేమీ యిప్పుడు కష్టమైపడిగ
నున్నట్లున్నది. (స్పెక్టు పనివారల నాయకులును రెం
యిల్వేపనివారల నాయకులును నేదాపనినే జూచెదరని నమ్ముచు
న్నారు. రాయబారములు పూర్తికానిది పనివారందఱును మర
ల పని నారంభించుట పొసగవేరదని రెయిల్వే పనివా
రల నాయకుల నుచు న్నారు. తోకోమోటిపు
పనివారల కెట్టితనము లేర్పరు కలది న నో
తమకు గూడనట్టి తనము లేర్పరుపడునని అభయనాస్త్రమింక
వలయునని రెయిల్వేపనివారల నాయకులనుచున్నారు. కాని
వ్యక్తిగతముగా కారితీరపున వాదించుచున్నవారుగూడ రాక్షసా
సము బారంభించుటకుఁ బూర్వము పనివారు పని నారంభిం
చుటావశ్యక మనచున్నారు. నేటినికీ మరింత విమోచకముగ
నున్నది. అయిన నిన్నటివఱకు కాత్సన్ల మాటలలో గప్పవిన
చూత న రాక్షసముల కత్తిత మర లాంఛనోత్పా

నామ సంశ్చి కుధలాంధమగనే పరిగణించబడుచున్నది. యా
ధానంతర తేతశా నమస్య సంతటిని పరిశోధించుట కొకశంకు
మాను పెంటునే నెలకొల్పి కల యానకు నమాధానముపై నుక
యలకు నొడబడిక కదురనచ్చును. అందు రెయిల్వేపనివారి
పరిశోధనము పెండుట సారంభింపబడునట్లేన్నకట బడవచ్చును.
ప్రధానమంత్రిని తక్కినమంత్రిలు భయపెట్టిరను అనివింద
ను బాత్తుకొనగానోపు రేపటిదినము ప్రధానమంత్రి
గారికొకరే బ్రాహ్మణోద్భవనివారల ప్రతినిధులను గలసికొని
శంభాషించెదన. ప్రతినిధులు పెంటునే నమాధాన రాయబార
ములను జరుగకలయునని చాల కట్టుదలతో చెప్పిరి గాని రెయి
ల్వేపనివారు మాండుగ పనిసారంభించిననే రాయబారములు
జరుగగలవని ప్రధానమంత్రి నొక్కిచెప్పెను. అంతట ప్రతి
నిధులు మరలిరి. దొనింకదితో వారందఱును ప్రతినిధులు
ప్రధానివరకులను రైల్వేపనివారంగీకరించునట్లు చేయుదునని
భావించుచున్నారు.

ఆహారసామగ్రి సరఫరాలు.

అంశము, అష్టోపధ 2:—నిష్పటి దినము సర్కారు వారికిని ప్రైవేటు వర్తకులకును జరిగిన ఏర్పాటుల ప్రకారము జేయుంతట వాహర సామగ్రిల నభివృద్ధిని సాధయించుటకు ఏర్పాటు లొనరించుటకు విశేష ప్రయత్నము జరిగెను. ఆహర సామగ్రిల వ్యాపారముజేయు వర్తక సంఘములన్నియు తమ వస్తువులను ప్రభుత్వము వారి కర్పించిరి. జేయుంతయును 12 భాగములుగ విభజింపబడినను, ఒక్కొక్కభాగమున కొక్కొక్క లోకముగమొదలగు ఏర్పాటుల బడినను, ప్రతిభాగములోని ఆహరసామగ్రిలను నూర్చియు తమ యిష్టానుసారము చర్చించుటకు పరిపూర్ణాధికార మొనరింపబడినను, ఆహరసామగ్రిల నిలువజేయుట కనేక గిడ్డంగులను చాల పెద్దవాటిని సర్కారువారి రేల్వేలుచేసిరి. ఇందువలన ఏకజేతములో వాహర సామగ్రిలు చాలవృద్ధి నొందునని యంచటికి వలయునన్నియూహర సామగ్రిల సంఘటనకు ప్రభుత్వమువారికి వీలుగానుండును. ఈయేర్పాటులవలన రెయిల్వేలనుకలకున్ననుగూడ ఆహర సామగ్రిల విషయములోమాత్ర మెక్స్ పండిని నెట్టి యిబ్బందియు గలగకుండునని.

పూర్వమునకు ఇప్పుడు మరల నారంభించిన కాలిఫో
 ర్నియాను మండలములోను ముఖ్యమైనది ఈ పశువుల
 మిదలకు వచ్చు ప్రజాశాసనమునందు జనసంఖ్యలగు ఉత్తర
 ప్రజాశాసనము కంటెనున్నది. ఈధారణముగ నారంభించు
 ప్రజాశాసనమునందు ఎద్దులకంటె నివ్వకు 25,000 ఎద్దులవలె నది
 కంటె నున్నది. ఈజున కిరువదిమైళ్ళచొప్పున వేస వలెపశువు
 లుత్తరప్రజాశాసనము కంటెనున్నది. రాత్రులందు వచ్చు ప్ర
 జాశాసనము పరుగును.

కట్టుదారుల జీతములు.

అంధము, అష్టోబధ 2. రాత్రి 8-40—ప్రభుత్వ ప్రకటనము.—రెయిల్వే పనివారము సమ్మెకట్టుటకు నెడల వారికి చెల్లింపవలసి యుండిన చీరములను చెల్లింపకుమనియు, అందుల కేమి జరిగినను 'రామే యో భ్రత వాదు'లనియు ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిరి. అట్లు నిలవినేముటకు నా రీతిని సమర్థించుచున్నారు. రెయిల్వేపనివారము తమ కంట్రాక్టులకు భంగము గలిగించిరి. చుండుగా నోటీసీయొక సమ్మెకట్టిరి. అందువలన ఎరికిమి నష్టము గలుగునో వారు తరిగిపోలేదు. అట్లు సమ్మెకట్టుట వలన అనేక లక్షలనుండి ప్రజలకు లక్షవిధముల నష్టము గలిగినది. అనేకరకదార్థముల కెదురుచూచుచున్నవారి కవిరాళ ఘోష్యాభిమాని పూజింపబడుచున్నాడు. అనేకమంది ప్రయాణికు లెంకెలొందరగనో స్వగృహలోను భుజిగుచుండ వారిప్రయాణమౌగిపోయి యెంతయో నష్టము నొందిరి. ఈరీతి ననేకమంది కనేక విధముల గలిగిన నష్టముల కిప్పు డుంచినవినవారి చీరములు చాలనే చాలవు. శాస్త్రము ప్రకారము వారికింకకంటె నెన్ని రెట్లో ఎక్కువకన్న విధింపబడవలసియై డెను. పనివారు మరల వెంటనే పనివారంభింతురేని వివిధస్థితిగతు లేర్పడవలవు. అయిన నీలోన రెయిల్వేవారిని రించిన దుండగమువలన జేయు లెంతమందియో ఎన్నివిధములనో కాధకడవలసియున్నారు. ఈ తర్ఫీతులలో బాకీ సామును కట్టుదారుల కిచ్చుట దొరతనమువారికి భాగ్యము కాదు. వారిట్లుచ్చిన ఈ పోరాటమును మరికొన్ని దినములవరకును పొడుగించినవారగుదురు. అందువలన జేయుట చీరమునకే భంగము గలుగుచున్నది.

ఎక్కువ రెయిలు నడచుట.

బండన, అక్టోబరు 2 రాత్రి 8-15 గం;—భూమిలో
నడచు రెయిలు కాక 2,400 ప్రయాణికుల బస్సును 190 సా

మాన బహుళ శేషు నదతివని. రాతి సరికే ఈ సంఖ్య హ
స్తిలోయినట్లు తెలియమన్నది.

యూనియనుల సభ.

లండను, అక్టోబరు 2 సాయంత్రం 6-10 గం:— రయిల్వే పని
 కారణము కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థాపని సంవర్ధించుటకు
 బ్రాహ్మసోద్య పనివారల ప్రతినిధులు ప్రధానమంత్రిని సం
 వర్ధించిరి. నేటి సాయంత్రము బెయింగు వీధిలో బ్రాహ్మసోద్య
 పనివారలను అసోసియేటెషను యూనియనులు చాలనేవు
 నుభవ జేసినవి.

విమానముల ద్వారా తపాలు సంపుట.

అధికారము తెలియబరచుచున్నాడు. రెయిక్లీతి గతులు నడుచుచున్నది. 45 విమానములు విన్నటిదినము తక మంకటను తపాలాకట్టలకు వచ్చిపెట్టివది. ప్యాగిను, బ్రిసెన్సుగరములకు గూడ తపాలాకట్ట అంకబడెను. అండనులో తపాలాకట్టలు వెలాయెడికాక పడుచున్న రాక తగుచున్నది.

టాము పనివాండు.

అందను, పెద్దెంబర 80:—బ్రాహ్మణనివాంశును మో
 బ్రాహ్మణనివాంశును శేఖరీశ్వరను సమ్యక్బుద్ధుండ నుండు
 టికు నిశ్చయించుకొనిరి.

అమెరికా వారికి నష్టము.

కాపింగ్సును, పెప్టైజింగును 80:—ఆంగ్లరేవులకు స్టీమరు
 నడువకుండుటలే ఆమెరికావర్తకులకు దివనూనవ మూడు
 కోట్ల రూపాయలకు పైగా నష్టము కలుగుచున్నది.

రైళ్ళను ముట్టడించుట,

అందఱు, సుప్రేంబం 30:—భర్త ఆఫ్ ఫోర్త తీరము
ననుకరించినపు రైల్వే కౌండరు దుర్మార్గులు చూట్టబడిన
టేబి సెనిటలయినపుపాటులై ప్రతిరైలులోను క్రయమును
చేసి కాపాడుచున్నాడు.

కనివాండ బెవరింపు.

ఈ స్మృతిన నంతరక్షించుచున్న సైనికులకు లిపిలేనైన
గాని నీటిని తోడు పనికాండ్రను పనిలోనుండి మాన్పించితేయు
దురుని లైటులే పనివాంఛు డెవరించుచున్నార.

వనివాండు సంకరించుట.

తైలజే కవివాదయోక్తము, బండ్లను నడుపుతా
యోక్తము కార్యనిర్వాహకులు సేను శధి చేసి వ్యవహార
మాను సంకలించిరి. తైలజే కవివాదప్రతిోద్వగుటకు వారి
క్రయర్థములు నిర్బంధములు కాకాలవని బండ్లను నడుపుతా
కార్యనిర్వాహకులు తెలిసిరి. ఛెడలేదును కార్యనిర్వాహకులు
వర్తకసంఘముల ధర్మమాను సంరక్షించుటకు నిర్ణయించిరి.
చేత్ర జరుగునధిలో మాఖ్యియియములను వర్పించి కర్మనా
నమును నిర్ణయించుదురని కార్యనిర్వాహకులు చెప్పుచున్నాడు.

విషమస్థితి

బండన, అట్టోబరు 1:—ప్రారణకాలము గం 2:25:—
 బండ్లు తోలువారు నిన్న రాత్రి సభ చేసి బండ్లు, ప్రామాణ్య, మో
 తారులను సమప్రకార సమ్మేళింపటను నేటివరకును ఆత్మదల
 చేయుటకు నిశ్చయించిరి. నేడు కాన్ఫరెన్సు హాలులో సభ జర
 గును. ఆత్మనేటివరకును వారు సమ్మేళింపను ఆత్మదలచేసిరి. నా
 కానిస్థానికులు, బోయిలరులకు చేయువారు, ఇంజనీరులు,
 రైలువేగుమాస్తాలు, పోస్టులు సంఘమువారు మున్నగువారు
 కాన్ఫరెన్సు హాలు సభకు హాజరగుదురు. బండ్లను సమప్రకార
 రైలువే పనివాండ్రతో చేరుదురనియు వ్యవహారము విషయము
 గ నున్నదియని జెప్పుచున్నాడు. లూథెయన్స్ లొంగ్ మేకల
 లో 20 వేల మంది గనుల పనివాండ్లు పనిపాటులు లేక వడి
 రులున్నాడు.

వ ర్తకయూనియను యుద్వమము.

ప్రారంభము ౧౦, ౪-౩౬:— ప్రస్తుత విషయముగఁగఁ
దు వర్తకపు యూనియను ఉద్యమముయొక్క ఆర్థికగౌర
వమునకు ఆసక్తి మా కలుగుచున్నదని బండ్లునడుపు పనివాం
ద్రసంఘపు కార్యనిర్వాహకులు ప్రకటించిరి. వర్తకసంఘముల
మూలముగ్రహణము క్రభుక్త్యమువారును వారిని ఉత్సాహపూ
రితముగ బలపరచుచున్న పత్రికలును ధిక్కరించుచున్నవి గాన
రైలువే పనివాంద్ర కిరతపనివాంద్రు లొద్దనుగుతుని రైలుపు
చున్నారు. పనివాంద్ర దీనికి వెనుదీయుటలేదని దీనివలన శుష్ట
తమచున్నదని రైలువే పనివాంద్ర ప్రధానకార్యాలయము
నందుఁ తామునుగారు చెప్పినసంగతుల శుష్టతము వే యుచున్నది.
రైలువే పనివాంద్ర రగాదాను తరిమిగొనియట కరకాళము
పోలేదని వాదనచేసిరి. ఇన్ని కారణములఁ బట్టి చూచుటవలన
కాక్రస్టును మాటలలో జనుగునధ ప్రాముఖ్య మైనదని తేలు
చున్నది.

ముఖ్యాంశములు.

బండన, పెద్దెంబరు 30:— సమ్యక్ జ్ఞానమునకు ప్రధానాంశములను ప్రజలలో చాలవఱకు తెలియజేయున కత్తికల తిరిగి విషయము చర్చించుచున్నది. యుద్ధమునకు ప్రాప్తము వారమునకు 18 పిల్లలగుల కంటకు తెచ్చుకొనుచున్న పనినానికి ఇప్పుడు 51 పిల్లలగుల చుట్టుచున్నది. అరినికి ముందు వారమునకు 80 పిల్లలగులకు తక్కువ గాకుండ కూలియుండ కలయునని రైలువే పనివాండ్ల కోరుచున్నాడు. 18 పిల్లలగుల తెచ్చుకొను కూలివానికి దొరికనునాకు 40 పిల్లలగులకు తక్కువ గాకుండ నిచ్చెదమనియు డిసెంబరు 31 కు చేతి వరకును తరువాత ధరలు బాగా తగ్గవరకును మార్తలు 11 పిల్లలగుల నడన ను గ ను ఇచ్చెదమనియు ధరలు తగ్గువలనుబట్టి ఆ 11 పిల్లలగులకు కూడ తగ్గించివేయుదుమనియు చెప్పుచున్నాడు. ఇదియే దొరకనమువానికి పనివాండ్లకును నుండినభేదము. 40 పిల్లలగులకు తక్కువగాకుండ కాశ్యతముగ కూలినిచ్చెదమని ప్రభుత్వమువారు శుష్టముగ ప్రకటించవలయునని కార్మిక విశేషులు కోరుచున్నాడు. దీనివిషయమై ప్రభుత్వమువారు త్వలో ప్రకటించెదనని ఆనానాచున్నాడు.

కార్మికుల వరుస ప్రేమను

బండన, పెద్దెంబరు 30:— నేడు పనివాండ్లుగాని దొరకనమువారుగాని ఒకరితో నొకరు సంప్రదించలేదు. దాకలలోని పనుల ప్రేమతో పనిచేయుటకు వానికులు కచ్చిరి. అందువలన బొగ్గువేసికొనిన స్త్రీయలు దాడులలోని కచ్చుటకు పిలువబడును.

మంత్రి రాయబారులలో సంప్రదింపులు

బండన, అక్టోబరు 1:— ప్రధానమంత్రి నేడు బండి నడుపు పని వాండ్ల సంఘపు రాయబారులతో సంప్రదించెను. సమ్యక్ జ్ఞానములో సంబంధములేని మరికొన్ని వర్తక సంఘముల ప్రతినిధులుకూడ నుండిరి. రాయబారులకు గాస్టింగు గారు వాయుకులుగ నుండిరి. నేమనగా యూనియనువారి కార్యనిర్వాహకులతో మాట్లాడుటకు తమ కృత్యంకరము లేదనియు, పనిలో చేరినగాని రాయబారులు జరుపుటకు పిలువదనియు లాయరుబార్డు గారు గాస్టింగుగారికి కృత్యుత్తరమిచ్చిరి. ప్రజల కావలసినసామగ్రిని లభింపజేయుటకు ప్రయత్నించుటలో నిమగ్నులై యున్న మంత్రిలు సమ్యక్ జ్ఞాన కారణములైన స్థితిగతులకు గురించి పూర్వముగ చర్చించుటకు పిలువదను.

కాక్స్ ఫోటోగ్రఫీ బండ్లనడుపు పనివాండ్ల సంఘపు సభ నేడు కాక్స్ టవన్ హాలులో ప్రారంభమయ్యెను. ఆర్థుల వాండర్లను, ఓగ్రాడే, తారకు గాడ్ల సభకువచ్చిరి. గాస్టింగు గారు సభాధిపత్యమునకువచ్చిరి. వర్తక సంఘధ్యక్షులును రక్షించి తీరుదుమనివారు నుడిచిరి. వ్యాపకముగ రావలసిన కూలిని రాబట్టుకొనుటకు యత్నింపజమానము. సభ బహిరంగముగ జరుగలేదు. సభవారు నిర్ణయించి రాయబారులతో ప్రధాన మంత్రి మాట్లాడవలయునని తీర్మానించి. రాయబారులు మంత్రి కార్యాలయమునకు వెళ్లిరి. పనివాండ్లు తిరిగి పనిలో చేరినగాని కర్మకారమును సంతరించుటకు పిలువదని లాయరుబార్డు గారు రాయబారులతో నుడిచిరి. యూనియను వాయకులు తిరిగి వారితో కలవరించి 8 1/2 గంటలకు వైగా వారును బార్డు గారును సంతరించిరి. రైలువే పనివాండ్ల కార్యనిర్వాహకులు/వ్యవహారమును ప్రభుత్వమువారితో సంప్రదింపుటకు కంగీకరించినందు, బార్డు గారిలోను సంతరించుటకు వారు వెళ్లిరిని యు ధామముగారు తరువాత తెలిసిరి.

బండ్ల నడపువారి నిర్ణయము.

బండ్ల నడుపు పనివాండ్ల కార్యనిర్వాహకులు సభచేసి క్రింది సంగతులను తెలియజేసిరి:— రైలువే పనివాండ్లకు సామాన్యముచేయువిషయమును సభయందు చర్చించిరి. మామూలుపనివాండ్ల ప్రతినిధులు, పోస్టులు సంఘముల ప్రతినిధులు, ఇంజనీరుల ప్రతినిధులు, ఉక్కుపనివాండ్ల ప్రతినిధులు, అచ్చుగోవాండ్ల ప్రతినిధులు, రైలువే గుమస్తాల ప్రతినిధులు సభకు వెళ్లిరి. వర్తక యూనియను సభవారి పార్లమెంటు సంఘ సభ్యులును సభయందుండి స్థితిగతులను తెలియజెప్పుమని ధామము, బోర్నిస్లే గార్లను కోరుటకు సభవారు నిర్ణయించిరి. వారు సంగతినందర్భములకు నుడిచిరి. కూలి కృద్ధిచేసి పనివాండ్ల కనేక కార్యములను చేయుటకై రైలువేవారు సమ్యక్ జ్ఞానము సభాప్రతినిధులు విశ్వసించుచున్నారని సభయందు తీర్మానించిరి. ప్రధానమంత్రిని రాయబారులు దర్శించి మాట్లాడవలయునని సభవారు తీర్మానించిరి.

రైల్వే నడుచుచుండుట.

రైల్వే ఆలోచన కార్యము ఎక్కువగ నడుచుచున్నది. నిన్నను 800 రైల్వే నడిచినవి. పట్టణములో భూమికింద ఒక బొటనుండి కురియుక ప్రాంతమునకు, పోవు బండ్లకు చుట్టు ప్రక్కలకును ప్రదేశములకు వెళ్లురైల్వేలుగాగ 800 రైల్వే నడిచినవి. ఒక బండనకువలయునంత 170 మంది బ్రాఫ్ఫీకు యువ్యోగులు తిరిగి పనిలో చేరిరి. బండ్లతోనువారు సమ్యక్ జ్ఞాన ట్రేనింగు దల వారికి తాజాగా ఇయలను పనిలో పెట్టుటకు ఏర్పాటులు జరుగును. తిరిగి పరాధములకు పండితైట్లు ఏర్పాటులు దిక్కుముగ వెరవేయచున్నది. గవర్న మెంటువారి మోటారుల తోడ్పాటు బక్కరలేకనే 10 వేల టన్నుల తిండిసామగ్రిని ఆహారపు టేగ్గాలుల నుచేయు మంత్రిత్వమువారు పండితైట్రి. అనినియమించిన వో పాడై పోవును. రైలువేకంపెనీలకూడ సరకులకు బంగీలు చలామణీ చేయుచున్నది. కొంతకాలమువరకు సరకుల రాకపోక అందెవు గనుక పెట్రోలు, బొగ్గు తిండిసామగ్రి నిచాల పాడువుగ వాడకొనవలయును.

ఆర్థివిషయపు ప్రకటన.

కాంటుబరీ, వెస్టుమినిస్టరు ఆర్థివిషయము, బండన విషయ గానుకు పనివాండ్లు ఆవ్యవధిగ సమ్యక్ జ్ఞానమునకు వగచి, ధరలు పెరిగిపోయి, కూలిల రిబ్బాదిగ నుండినవృద్ధిలు జరిగి తీరుననియు కూలి వాండ్ల స్థితిని బాగుచేయుటకు ప్రజలు నిర్ణయము చేయున్నారనియు, ఒత్తిడివలన గాక పనివాండ్లు కారణమువలన సహాయకరము గను దీనిని పాపించిన బాగుండుననియు, ఒత్తిడి కలిగించుట వలన ప్రజల సాహజువారి తిరిగిపోయి, త్వము జనించుననియు వారు ప్రకటించిరి.

2 వేల రైల్వే నడుచుట.

రాత్రి గంటలు 11.20:— నేడు 2 వేల రైల్వే నడుచు పని ప్రకటించి. నిన్నటికంటె, రెండు రెట్లు ఎక్కువగ నడిచినవి. ఆతనినట్లు రైల్వేయి ప్రమాణము చేసెను.

బండ్లు నడుపు పనివాండ్లు.

బండ్లు నడుపుపనివాండ్లు తత్కముగురించి సంతరించుకొనుటకు రాయబారులను లాయరుబార్డు గారియొద్దకు పంపలేదు. వారు ప్రభుత్వమువారికిని మరియొకరికిని మధ్యవర్తియగ పనిచేయుచుండిరట.

విమానములలో టపాలు.

నిన్న రిక విమానములలో టపాలను తీసికొనిపోయి పండితైట్రి. బండనకుకు తదితర పెద్దపట్టణములకు విమానములు వెళ్లుచున్నవి. విమానములమీదకు వికోపాలోనప్రధాన నగములకు కొన్ని టపాలను కూడ పంపిరి.

స్థితిగతులు విషయముగ నుండుట.

నిన్నను 60 రైల్వే నడిచినను గండగోళములు లేకుండ తిండి సాచర్యలకు పండితైట్రిచున్నను, స్థితిగతులకు విషయముగ నేయున్నది. సమ్యక్ జ్ఞానము కొంచెవైనను వెకనీయుట లేదు. ఆకర్షణకై తెలకో కొద్దిమంది మార్తలు తిరిగి పనిలోనికి వచ్చిరి. సమ్యక్ జ్ఞానము కూలి పోవునంతటిమంది పనిలో చేరలేదు. చాలవఱకు వాలంటీరులు రైలువే పనిలో కాశ్యతముగ చేరుదుమని ముందుకు వచ్చిరి. వారిని కాగ్రత్తగ దొరకనమువారు పరీక్షించేయుచున్నాడు. పనికి వచ్చినయెడల వారిని తిరిగి పనిచేయరు. పనివాండ్లు కృత నిశ్చయమై యుండినయెడల సమ్యక్ జ్ఞాన చాలకాలముండవచ్చును.

మోటారుబండ్ల యుగయోగము

కోడ్లమీద మోటారులను విశేషముగ నుపయోగించుచున్నాడు. యుద్ధములో చాలమంది మోటారుబండ్లను నడుపు పనిని నేర్చుకొనిరి. వారికి వానియోగములను చక్కజేయు జ్ఞానములవడెను. స్టోవట్టణములోని మోటారు డిపోలోనుండి గవర్న మెంటువారు బండ్లకై విక్రయించుట మునివేసిరి. ఆబండ్లనన్నిటినిచేర్చిచేవలను ఒక వేదనకుండి మరియొక వేదనకును పాలన వైచుపారునకును తీసికొనివచ్చుచున్నాడు. స్టోఫ్ పట్టణమునుండి దినమునకు 2,3 కందల బండ్లకు తంపుటకు ఏ యోగమును. ఫోన్సునుండి కూడ మోటారు బండ్లను తెప్పించుచున్నాడు. సోమవారము వాడు 100 బండ్లు వచ్చెను. ముందువారములో స్టోఫ్ నుండి 8 వేల బండ్లు రావచ్చునని కల్పితగాను తలచుచున్నాడు. తగినంత పెట్రోలు సప్లయ అగుచున్నది.

ఒక కత్తికయందు ప్రధానవ్యాపకములో నిట్లువ్యాపిసి:— మోటారు బండ్లమీద నేరలను, ముందు సామగ్రిని తిండిని పంపించుటవలన పెద్దన యుద్ధములో మిక్రయందలికి విజయము కలిగెను. మోటారు బండ్ల సామాన్యము వలననే తిండి కిబ్బందిలేకుండ చేసికో గలము.

సమ్యక్ జ్ఞాన క్షేత్రవారిలో చేరక పనిపాటులు పోయినందున నవ్వుచుండుచు వారిలో స్త్రీలకు 12 పిల్లలగుల కంటకు పురుషులకు 25 పిల్లలగులకుండునను దొరకనము వారి సామాన్యము చేయుటకు ఏర్పరచిరి.

లాయరుబార్డు గారి తేలికవార్త

పనివాండ్ల కేమి నడుచుచున్నా వేయదలచినది గవర్న మెంటువారిని తెలియజెప్పుమని కోరినవానికి లాయరుబార్డు గారు కార్మికులపట్టణమునకు తంతవార్తను పంపి యుద్ధమునకు ప్రారంభమండిన స్థితికి ధరలు తగ్గిపోయినను ఆత్మజీవితాంతరే రెండురెట్లు తక్కువ కాకుండనిచ్చెదమని తెలియజేసిరి. యుద్ధమునకు ప్రారంభమండిన 18 మొదలు 20 పిల్లలగులవరకు కూలియట్టినవారికి 40 పిల్లలగులకు తక్కువగాకుండ కూలి వచ్చును. 40 పిల్లలగులకు తక్కువ కాకుండ కూలి నిచ్చెదమని ప్రభుత్వమువారు తెలుతలపనివని లేబరు విశేషుల విడితరలో కోరియుండిరి.

పని మూనివేసినవారికి జీతము.

ఏ స్కేలును బట్టి వారమునకు 12 పిల్లలగుల కంటకును తక్కినవారికి 6 పిల్లలగులకు, 12 రోండ్లలోపు పిల్లలకు పిల్లలగుల కంటకును పని మూనివేసిన కాలములో కూలి నిచ్చుటకు రైలువే పనివాండ్ల యూనియనువారు నిర్ణయించిరి. నూటికి 75 వరకు కూలి ఏ స్కేలులోనికి వచ్చెదను.

మెక్ కర్డిగారు.

సెంట్రలు పాపెటీరింగు కమిటీవారి మొదటి సభకు సభాధిపత్యము వహించి మెక్ కర్డి గారు వర్తకుల నుద్దేశించి సమ్యక్ జ్ఞానము నుంచుచేసికొని యె తక్కువ లాభమును పుచ్చుకొనినయెడల వారిని కళనముగ దండించెదమని నుడిచిరి. వారిని వ్యాపకస్థానములవారు కళనముగ కేటించెదను.

వర్తకమును అరికట్టు ప్రయత్నములు.

నలుగురును అనుకోనిన చేపిన జరిగిన గాని సమ్యక్ జ్ఞాన చాలవారము అందవచ్చును. అది ప్రమేణ వ్యాపించుచున్నది. రేపు బండ్ల నడుపువారు సమ్యక్ జ్ఞానమును. ఇందువలన బ్రాములు, బండ్లనడుపు. గనులపనివాండ్ల దిడివరికే పనిచేయుట లేదు. త్రితర్గ కార్మిక సంఘమువారు గవర్న మెంటువారికి వ్యతిరేకముగ నుండును. తరువాత విద్యవృద్ధి కార్యాలయములలో పనిచేయువారు తరువాతకు పని మూనవచ్చెను. వారిరువారు దాడులలో పనిచేయువారు మూనవచ్చును. ఇంజనీరులు, నాకా నిర్వాహకులు, రైలువే గుమస్తాలు, పోస్టులు పనివాండ్లు చున్నగువారిచేత సమ్యక్ జ్ఞానము టకు బ్రహ్మాండముగ స్థిరపెట్టించుచున్నాడు. వీరిప్రయత్నములలో కొన్ని కొనసాగక పోవచ్చును కాని వీరిలో చాలవరకు పనివాండ్లు పనిమూనివేయుదురు. పదిదినములలో 20 లక్షల మంది పనిమూనివేసి కూర్చుండవచ్చును.

తిండిసామగ్రిని గురించి దొరకనమువారు ఏర్పాటులు చేయుచునే యున్నాడు. లేయావుడు కాణములలో పంచదార లేదు. మాంసముయొక్కయు పాలయొక్కయు ధరలు పెచ్చినవి. సమాద్రతరమున చేతలు విరివిగ లభించుచున్నను జీకార క్యాపమునందు దొరకుటలేదు.

800 మైళ్ల వరకును మోటారులమీద వ్యాపారము జరుగుచున్నది. యుద్ధకాలములో నట్లే తిండికర్మాదులను మోటారులమీద తెచ్చుచున్నాడు.

చాలమంది వాలంటీరులు పనిచేయుచున్నాడు. కార్మిక సభ్యులకప్పు పార్లమెంటు సభ్యులందరు రైలువేలకు సంబంధించిన కార్యములను నిర్వర్తించుచున్నాడు. కంపెనీలకు తమ కంపెనీలలో పనిచేయుచున్న వారిని పంపించుచున్నది. వారు దొరకనము వారికి తోడ్పడి పనిచేయుచున్నాడు.

దొరకనమువారు వర్తక యూనియనులను కాగముచేయుటకు యత్నించుచున్నారని చాటుటకు వర్తకపు యూనియనులు తంటాముకుచున్నవి. కాంతిత్తులగు నాడుకులు అలివారుల కలలో ఇట్లుకొనిరి. ఇంగ్లండులో బోర్ని దిక్కు యుద్ధమును వ్యాపింపజేయుటకు అలివారులు ప్రయత్నించుచున్నాడు. పనివాండ్లు పనిలో చేరినగాని కచ్చుమియు కదురిని లాయరు బార్డు గారుగోపించిరి:— చుదాగినుపైప్పు పత్రిక ప్రత్యేకవార్త.

డబ్బును స్త్రీయే చాలవలెను.

లండను, అక్టోబరు 1:— నెవ్రెంబరు 27 వ తేదీన పోలీసులకు చెప్పినట్లుగా బయటజేరబడిన డబ్బు స్త్రీయే చాలవలెను. 2 వ తేదీ నాటి మధ్యాహ్నము మిడి లండను నగరమునందు బయటజేరబడినది.

ఆంగ్లదేశపు రాజుడి.

లండను, నెవ్రెంబరు 30:— నెవ్రెంబరు 30 వ తేదీనాన సంతకమైన 6 నెలలలోను ఆంగ్లదేశము 458,988,999 పౌణులు రాబడినట్లుగా, ఆ గత సంవత్సరము ఆదాయములలో 348,420,657 పౌణులు రాబడినట్లుగా ఉన్నది. 740848700 పౌణులు ఖర్చయ్యెను. వెనుకటి సంవత్సరము 1,856,812,055 పౌణులు ఖర్చయ్యెను.

వారావరణ శాస్త్రములపట్ల.

లండను, అక్టోబరు 1:— అధికార శాస్త్రముల వారావరణ శాస్త్రము లండనులో సభ్యులైన, కెయింట్సు, కెరానీ మున్నగు ప్రజలకు విమానముల సేవలకు ముందుగా పనిచేయవలెనని మున్నగువాని గురించి చర్చించిరి. శాస్త్రములను విజ్ఞులను గురించి చివరి యొకరి యభిప్రాయములను మరొకరికి తెలియజేయునట్లు నియమములు కావలెనని సభ్యులు నిర్ణయించుకొనిరి. సర్ జేమియసు గారు సంభాషణకు అధ్యక్షులుగ నున్నారు.

ఆరబు మేకులు.

లండను, నెవ్రెంబరు 30:— యేమను ఇమామగారి యొద్దకు వెళ్లుచుండిన ఆంగ్ల రాజులకు బాబులయొద్ద పే. కలుపట్టుకొని వారందరకు బాగుగా నున్నారని, వారి సేవ రకులమీద విమల చతురులయొక్క పేరులకు భేదాభిప్రాయములు కలిగినవి. వారు తేములను శాస్త్రములవలన కలుగు బాధలకు విముక్తులు వారి ఇమామగారు మందలించిరి. నూరదయిదా పట్టణమును ఆంగ్లముగ రెండువర్షములు నుట్టించినట్లు కనబడుచున్నది. రెండుపాములు శత్రువులను తరిమివేసిరి. ఎస్టిగేజు అను యుద్ధపుటాడ వనూరయిదా తేవులను విచ్చేసి, ఏడేనుండి మద్యుగ సేవలు చేసెను.

కేమెరు దాదిహంతకుడు.

హ్యూస్, అక్టోబరు 1:— ఎడితు కేమెరుగనకు మోసపుచ్చిన ఎం. క్విగును అనునతడు మరణ శిక్షకు తీసికొనబడినందున కేమెరుగా అసీలు కోర్టువారు దరఖాస్తు సంకరించిరి.

విమాన ప్రమాదము.

కోమ, నెవ్రెంబరు 30:— కెయింట్సు లండనుకు వచ్చుచున్న ఆంగ్ల విమానము బ్రాస్వియోలో పట్టణమునందలి విమాన నిలయముయొద్దగి తిరిగి వైకలయ్యుచుండ నొకచెట్టు నకు తిరిగి విమానము ప్రక్కలై వికలయిపోయెను. ఆయన్ని బ్యూలో విమానమునందలి కెయింట్సు, సి. హెచ్. డాల్లెగారు దహమైపోయిరి. అరికనోదరము కెయింట్సు చాల్లెను దాల్లెగారికి చెట్టును తగిలించి, వారికి నింపాడినట్లున్నది.

జర్మనీ ప్రాసంగికము.

హ్యూస్, నెవ్రెంబరు 30:— పరాకు ప్రతినిధిసభ తనకు ప్రభుత్వమునందు నర్మకము కలదని తీర్మానించెను. జర్మనీని నిరాయుధము చేయుటకు వివిధజేతుల వారిలో సంప్రదించుటకు వారు కోరిరి. దానికి ప్రభుత్వము వారికి రింది సంగతి ప్రముఖ ప్రధానము నకును అపియండవలసినదని వారు సభివానిని కోరిరి.

శాస్త్రకావ్యము:— బొంబాయి నగరమున ప్రతిసాము 6 నెలల వ్యాధిలకు బాధకలుచున్నది. ప్రతిసామున ఆవ్యాధిలకు 2 వేలమంది చనిపోవుచున్నాడు. ఎన్నడు చూచినను 5 వేల మంది బాధితులు నగరమునందుగల గాన 200 మందికి ఎక్కువైనట్లు ప్రత్యేక వైద్యులు యుండవలెను. దాదర ప్రద్యులు నిండులకు నుసయోగింప దగునని బొంబాయి హెల్తు ఆఫీసు వారు తాత్పర్యమున వారికి ప్రాసరి.

మరణము:— కె. జి. కె. కుతుగారు ఆంగ్లదేశమున మృతిచెందిరి.

విలుము పాట.

బి. చెంచురామయ్యగారి దినాలా (పిటిషను నంబరు 64-1919) దపుడను కంపెనీవారు అభిషేకులు అసైనిగారి ఆజ్ఞానుసారము

తనఖాదారుల సమ్మతిపై హైకోర్టులో 1919-వ అక్టోబరు నెల 6-వ తేదీ నామవారము 5 గంటలకు సర్వహక్కులతోను యీ దిగువ వివరింపబడిన స్థిరాస్థి హెచ్చుపాట పాడువారికి విక్రయించెదరు.

లాట్టు నెం 1.

నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు (జిల్లా) కల ఇలాకా కావలి సబ్ డివిజన్ లో జేరిన బో. నో. నో. మజరా అక్కరాజువారి ఖండికలో-యిసామా గాడి,

సర్వే నెంబరు 296	ఎకరా	2-65 ట్టు
" 297	ఎకరా	0-77 ట్టు
" 318	ఎకరా	8-86 ట్టు
" 316	ఎకరా	4-17 ట్టు
ఖుల్లు ఎకరా	11-45 ట్టు	
యశాం మెట్టనక్కే- నెంబరు 328	ఎకరా	5-46 ట్టు
" 380	ఎకరా	8-92 ట్టు
ఖుల్లు ఎకరా	14-88 ట్టు	

ఖుల్లు మెట్ట మా గాడి ఎకరా 25-88 ట్టు భూమిన్నీ, ఇండులోనుండు నానాకాతి వృక్షములున్నవి.

లాట్టు నెం 2.

సదరహా సబ్ డివిజన్ లో జేరిన బో. నో. నో. గ్రామంలో వుండే ఇండ్లు ఖాళీ ప్రదేశముల వాద్యము.

తూర్పు రాంపేటి దక్షిణం ఇప్పుడుంటున్నట్లు ఇండ్లు ఖాళీ ప్రదేశ-వడమర రెయిల్ రోడ్డు ప్రయలు ఈ ప్రదేశం లోలో భుండు : క్రెం, ఖాళీ ప్రదేశం, యీ వాద్యలలోని 7 అంకణముల బారు మెట్టెల్లు నుమూడ 40 అంకణములన్న, వీటికి సంబంధించిన తలుపులు, ద్వారబంధములు, కిటికీలు, అరవరలు, వైకపుసామానులున్నవి, అనుగుప్తమున్నవి.

ఈ మెట్టెలు వడమర దక్షిణముగా, వేళవుండు నుమూరు 16 అంకణముల మెట్టెటి కొరమున్నవి. ఈ కొరమునకు సంబంధించి, తలుపులు ద్వారబంధములు, వైకపుసామానులు ఖాళీ ప్రదేశం నుమూరు 110 అంకణములున్నవి, యీ ప్రదేశంలోని బొందరాయి బావిన్నది, యీ యాదాదాగిన్నది, ఈ ఇంటికి సంబంధించి, ప్రమాణిగోడలున్నవి, ఇనుపగోడలున్నవి.

మ్యూనిసిపల్ పన్నులు:— బొంబాయి మ్యూనిసిపాలిటీ వారు విధించు పన్నులు ఇంట్లందు తేలియు మున్నగు తేలియు లందు విధించుటకు పన్నుతో పోల్చిన చాలతక్కువగా నున్నది. వ్యయము చాల హెచ్చుగానున్నది. కొత్తపన్ను లెక్కలకు రమంగా జరుగవలసియున్నది. 6,7 కోట్ల రూపాయలు కావలెను బడులు చేయటకు వీలులేదు. కాన పన్నులకు హెచ్చింప సభికారముండవలెను. బొంబాయి కార్పొరేషను సభ్యు లొకరు నిదర్శన పూర్వకముగా చూపిరి.

Oil in Midlothian,

LONDON, October 2. Oil has been discovered as a result of boring operations in Midlothian.

The Silver Market.

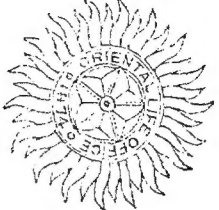
Rise Due to Chinese Buying. LONDON, October 1. Chinese buying was responsible for the rise in silver to sixty-four pence, with the Shanghai exchange still very firm at 6s. 2d. No cessation of Far Eastern buying seems anticipated. It is pointed out that increased importation of gold into India will somewhat relieve the Government's requirements as regards silver. A further amount of South African gold was taken yesterday for India.

French Chamber ratifies Peace Treaty.

LONDON, October 2. PARIS:—The Chamber has ratified the Peace Treaty by 372 votes to 53.

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

లైఫ్ అస్సూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్. 1874 సం॥ స్థాపితము. హెడ్ క్వార్టర్సు, బొంబాయి.

మా నేజరు:— ఆర్. పాల్ సన్ బ్రదర్స్. 5 కోట్ల రూపాయలకు పైగా మూలధనమున్నది. రూ. 13,34,03,783 లు చెల్లించినదనిన భీమాలు రూ. 78,45,175 లు 1918 సంవత్సరపు రాబడి 5 కోట్ల రూపాయలకు పైగా యి. తవరణ చెల్లించియున్నాము. ఈ కంపెనీ తరపున కనిచేయుటకు ఏమెట్లు కొవలయును. వారు అనుభవ శాఖరుగ నుండవలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును. ధరఖాస్తు వారములకు యీ క్రింది పిలాసమునకు వ్రాయును. 672 Apply to:— F. E. Vaid, Branch Secretary, Orienta Assurance Buildings, Post Box No. 8, Madras.

Holland The Future of Luxemburg. Economic Union With France.

PARIS, September 29. The Havas Agency states:—The French papers express satisfaction that the plebiscite held in Luxemburg to decide the political regime of the Grand Duchy and the future economic policy, resulted in a majority in favour of Princess Charlotte as ruler, and customs union with France, which is estimated as a gain of 3 milliards of francs for France, Luxemburg being the sixth coal producer of the world.

Switzerland Great International News Agency.

LONDON, October 2. PARIS:—The "Temps," learns from Geneva that Herr Scheidemann, German ex premier, took advantage of his recent stay in Switzerland to enter into conversation with the various German and Swiss personages regarding the creation of the great international news agency, the work of which will be distribution to foreign press of news favourable to Germany.

U. S. U. S. Coal for England. Shortage of Bunker.

LONDON, October 2. It is understood that owing to the increasing seriousness of the bunker problem, the British Government has ordered 100,000 tons of coal monthly from the United States, with which to supply the depots and ports of call.

General The S. S. "Dufferin" Delayed.

LONDON, October 1. The sailing of the steamer "Dufferin" which was due to leave Southampton on the 27th September, has been postponed owing to the strike. She will sail from London on the afternoon of the 2nd instanc.

The Stranded "Otaru Maru."

LONDON, October 1. Seventy guineas per cent. re-insurance is quoted for the steamer "Otaru Maru," which is ashore on Raa Alela, Northern Somaliland.

Fire in London.

LONDON, October 2. A fire broke out at midnight in London's new County Hall at Westminster, now occupied by the Ministry of Food. The south-east wing was seriously damaged.

British Labour Crisis.

Critical General Outlook.

General Strike Possible.

Government's Case Reiterated.

The Strike Issues.

A Re-Statement.

LONDON, September 30.

The overwhelming majority of the public has not yet grasped the issues of the strike. Consequently, the newspapers are again giving prominence to these, and it may be worth while summarizing the position again. The railwaymen demand that every worker, except firemen and drivers, who have no grievance, shall receive a permanent standard wage, the thirty-three shillings weekly which was given as the flat war wage, plus the highest rate paid before the war in the respective grades, with a minimum of sixty shillings weekly. The Government offer that the new rates shall be a hundred per cent. over the pre-war figure [when the aforementioned war-wage was awarded the cost of living was a hundred and twenty-five per cent above the pre-war figure. It is now a hundred and fifteen] that if and when the cost of living has fallen to a hundred and ten per cent. the residue of the war-wage shall still be paid until the cost of living has remained at or below that level for three months, and even then the residue of the war-wage shall not fall off in a lump, but shall be re-adjusted either by a sliding scale or by reference to an independent industrial tribunal. The difference between the demand and the offer may be briefly illustrated thus:—Railwaymen demand that a man, who received eighteen shillings per week before the war and now receives, with the aforementioned war-wage, fifty-one shillings a week, shall in future have a minimum wage of sixty shillings weekly. The Government offer the eighteen shillings as a minimum of forty shillings, plus eleven shillings, the residue of the war wage until December 31st, and thereafter until the cost of living has appreciably and permanently fallen. Then the eleven shillings may be reduced gradually in proportion to a further fall in the cost of living. Some labour correspondents are urging Government to make it clear that forty shillings shall be the guaranteed permanent minimum. It is expected that an official statement will shortly be issued dealing with the matter.

Obscurities Explained.

£65,000,000 Increased Wage Bill,
WORKERS GO ON STRIKE.

LONDON, September 25.

From the mass of statements and speculations concerning the railway crisis the following appear to emerge as reasonably reliable facts: The men at present receive the old standard pay according to rank, and a war bonus at a flat rate for six months. Their leaders and the Government have been engaged on the complicated task of agreeing on new standard rates. This doubtless was undertaken with a view to the ultimate abolition of the war bonus, but its abolition immediately the new rates came into force was certainly not intended by the Government. The negotiators, quite apart from the question of war bonus, desired standardisation as a means of equalising the rates paid on the different railway systems. Mr. Bonar Law stated long ago that the revision rates must be in an upward direction, but whether he meant that the new standard must exceed the old or must exceed the present total pay is one of several things left rather vague. Some rates having been settled by the Government's making advances on their first proposals, Mr. Thomas asked for delivery of the Government's proposals concerning the remainder before the 6th October, and further requested that the Government should not discuss with a view to bargaining but make a firm offer. When this was sent the senior described it as "definitive." The men's leaders, either through misunderstanding that word or by reason of Mr. Thomas' request, regarded it as the Government's last word, on which they were unprepared to bargain. It is further suggested that Mr. Thomas compared the new rates with the present total pay and was thus led to state that they involved reductions, whereas the Government's intention was on the expiry of the present wages' agreement at the light of conditions then prevalent now much war bonus would be added. The Government's proposals meant the addition of £65,000,000 to the railways' annual wages' bill involving a further increase on season tickets of over fifty per cent, and an increase on goods' rates.

Naval Ratings at Cardiff.

LONDON, September 30.

It is authoritatively stated that neither the strikers nor the Government approached each other to-day. Naval ratings have arrived at Cardiff to work the power station of the docks, in order to enable the loaded colliers to enter.

Work Must be Resumed.

LONDON, October 1.

An official statement says:—The Prime Minister to-day received a deputation of Transport Workers' Union, accompanied by representatives of certain other Trade Unions unconnected with the present strike. Replying to Mr. Gosling, who headed the deputation, Mr. Lloyd George said: "If I am asked to see the Executive of the National Union of Railwaymen, I shall be ready to

meet them and hear what they have to say, but I am sure you will agree that nothing is to be gained by any ambiguity, more especially as there has already been a good deal of misunderstanding. I want therefore, to make it quite clear that in the opinion of the Government it would be quite impracticable to continue negotiations until work is resumed. Apart from other considerations the Ministers, who would be concerned in the negotiations, could not possibly attempt to deal with the questions involved, while their whole energy is devoted, as it must necessarily be, to improving means of carrying on the life of the nation.

Transport Workers. Conference with the Premier.

LONDON, October 1.

The most important meeting of the Transport Workers' Federation, on which all eyes are focused, opened at the Caxton Hall this morning. Mr. Arthur Henderson, Mr. O'Grady and Mr. Thorne were present. The Chairman, Mr. Gosling, President of the Federation of the Executives, in an announcement, declared that they will stop at nothing to defend the long established principles of Trade Unionism and the right to defend wages constitutionally. The meeting, which was private, passed a resolution that the Premier be asked to receive a deputation from the Conference. Mr. Lloyd George agreed, and a deputation proceeded to Downing Street. Mr. Lloyd George told the deputation that the Government was of opinion that it would be quite impracticable to continue negotiations until work was resumed. Union leaders then conferred again. The conference with Mr. Lloyd George lasted over three and a half hours. Later, Mr. Thomas stated that the Railwaymen's Executive had accepted the Government's offer to talk things over, and the Executive had gone to confer with Mr. Lloyd George.

'Transport Workers' Decision.

LONDON, October 1.

The Transport Workers' Conference has issued a statement, saying that the meeting discussed the question of rendering practical help to the railwaymen. Representatives of the following Unions were also present:—The General Workers, all the Postal Unions, Amalgamated Society of Engineers, Iron and Steel Trade Federation, the whole of the printing trade Unions and the Railway Clerks Association. The Parliamentary Committee of the Trade Union Conference attended. It was decided to ask Mr. Thomas and Mr. Bromley, representing all grades of railwaymen, to state the situation. After hearing them the conference passed a resolution that the whole of the delegates were convinced that the strike was purely a Trade Union strike for wages and conditions. After Mr. Thomas and Mr. Bromley had withdrawn, a resolution requesting an interview with the Premier was carried.

Improved Train Services.

LONDON, October 1.

An official statement says:—Train services continue to improve. Over 800 trains ran yesterday, exclusive of many local services on the Underground and Suburban railways, where partial services have been resumed. More railwaymen returned to work. On one, the London line alone, 170 of the traffic staff have been reinstated during the last twenty-four hours. Full arrangements will be made, under which substitutes will be found for any busmen who may strike. Movement of food is going on remarkably well. In twenty-four hours the Food Ministry has cleared 10,000 tons of perishable foodstuffs from the Metropolitan stations without the use of Government lorries. Normal deliveries by the railway companies are starting. Food, coal and petrol must be strictly controlled, as dislocation of traffic may continue for some time.

Struggle must be Fought Out.

LONDON, October 1.

An appeal signed by the Archbishop of Canterbury, the Archbishop of Westminster, the Bishop of London, the Rev. F. B. Meyer and the Rev. John Scott Lidgett, expresses the opinion that such a struggle was inevitable and must be fought out. The appeal emphasises the public desire to alleviate the conditions of industrial workers, but declares that this ought to have been achieved by reason and not by coercion, which alienates sympathy and engenders passion.

Two Thousand Trains Run.

LONDON, October 1. 11:20 P.M.

The Ministry of Transport announces that excluding the Tubes 2,000 trains were scheduled to-day, being double yesterday's total. The programme was completely fulfilled.

Transport Workers as Mediators.

It is understood that the Transport Workers' Deputation to Mr. Lloyd George did not engage in negotiations on its own account. It is presumed that they were acting as mediators.

Mail by Aeroplane.

It is announced that 51 service aeroplanes were employed yesterday in distributing the mails all over the

country. Communication between London and the principal towns is regularly established. A quantity of mails was also sent to European capitals by aeroplane.

Situation as Grave as Ever.

An Encouraging Feature.

LONDON, October 1.

Though more trains were running, namely, altogether 600 yesterday, including 240 on the Great Western, and the official arrangements for feeding the community are working without a hitch, the strike situation is as grave as ever. There is no sign of wavering on the part of the strikers. Only very small detachments of men, mostly veterans, have hitherto drifted back to work, but not to the extent of breaking the strike. An encouraging feature, from the point of view of the authorities, is the large number of young men volunteering for railway service with a view to obtaining permanent work. These are being carefully examined, and, if accepted, will be trained for regular employment. This factor will operate to the advantage of the country each day the strike continues, but with the resources of the unions and the evident loyalty and determination of their members, it is likely that the struggle will be protracted.

Usefulness of Government Motor Lorries.

Another factor against the strikers is the successful employment of road convoys of motor lorries. An extraordinary number of people, as a result of war training, are conversant with motor mechanism, and in this connection Mr. Kellaway, of the Ministry of Munitions, told an interviewer last night that the much condemned motor depot at Slough had proved the most useful. The sales of Government motor transport there had been stopped immediately it was evident that the strike was inevitable and with the closest co-operation between the Ministries of Transport and Food, the War Office and the Disposal Board the accumulation of motors was made available promptly for moving fish and other perishable goods from stations and milk to Hyde Park. It is now hoped to deliver daily between 200 and 300 lorries and motor cycles from Slough. The supply staffs handle and maintain all road convoys and establish repair shops in provincial centres. Furthermore, motor lorries are being brought back from France by train ferry, 100 arriving on Monday. Mr. Kellaway anticipated that Slough could deliver 3,000 lorries within three weeks. The petrol supply is also satisfactory, the Disposal Board having thousands of tons, the sale of which to the public has been stopped.

One editorial commentator sums up the situation thus:—The battle of Verdun was saved by a motor lorry. The battle of food will be similarly saved.

Relief of Sufferers.

The Government has devised a scheme of out-of-work donations for the relief of the sufferers from the strike, excluding the strikers or those identified with them, varying from twelve shillings for women to twenty-five shillings for men.

Government's Offer Defined.

LONDON, October 1.

Replying to the request for a clear explanation of the Government's offer to railwaymen, Mr. Lloyd George telegraphed to Cardiff that in no event, even when the cost of living falls to the pre-war level, will any grade of railwaymen on an average get less than twice the pre-war wages. In the case of the lowest grade of railwaymen, this represents a minimum wage of forty shillings weekly, compared with eighteen to twenty shillings before the war.

Guaranteed Minimum Wage.

Labour correspondents previously urged the Government to make it clear that forty shillings would be the guaranteed minimum wage.

Union's Strike Pay.

LONDON, October 1.

The Railwaymen's Union has fixed the strike pay at twelve shillings weekly for scale A, under which 75 per cent. of the strikers come, and for the remainder six shillings. Children under twelve get one shilling each.

Transport Workers and Railwaymen.

An Important Conference.

LONDON, October 2. 1:45 A.M.

The Transport Workers' Federation, after seeing Mr. Lloyd George visited the Railwaymen's headquarters at 3:40 last night, accompanied by the Executives of the Railwaymen and Locomotive Engineers. The Conference was adjourned at half-past twelve and will be resumed to-day. No decision was arrived at.

Union Officials' Statements.

(1:45 A.M.) Mr. Thomas, in a statement issued after the Conference, said: "Having come together it is the duty of both sides to see that we do not break away again until we have reached a settlement. That is the spirit in which we are here." Asked whether strike notices had been withdrawn and men were resuming, Mr. Thomas replied:—"Please don't ask anything more."

(2:25 A.M.) Mr. Hudson, Assistant Railwaymen's Secretary, interviewed after the Conference, said that the Executive would meet at eleven to-day to discuss the position. He added, "We may meet the Premier again." Another railway leader said that the men would resume when a settlement was reached. The Transport Workers' Conference will be resumed at Caxton Hall this afternoon.

Some Progress towards Settlement.

1:45 A.M. It is officially announced that the Conference will be resumed to-day. Mr. Thomas and his colleagues, on leaving Downing Street, were evidently suffering from strain. It is believed that pourparlers resulted in some progress encouraging the hope of a settlement to-day.

Door Still Open for Negotiations.

LONDON, OCTOBER 2.

Though yesterday, which was the most fateful day since the beginning of the strike, ended inconclusively, the fact that the door is still open for discussion is regarded as most encouraging. It was feared from the utterances of leaders that the Transport Workers' Federation would call an immediate sympathetic strike, hence there was surprise and gratification when the Conference at Caxton Hall assumed the role of mediators and secured the resumption of conversations between the Premier and Railwaymen. The difficulty now is to find a formula which will enable the formal negotiations, so abruptly broken off last week, to be resumed and it is believed that the

Conference of the Executives of Railwaymen and Transport Workers this morning will be devoted to this task. The leaders of railwaymen still maintain that it is impossible to secure the general return of men prior to negotiations, unless they can offer them the assurance of equitable wages and treatment compared with locomotive men, but even their apologists in the press recognise that resumption is essential to the success negotiations. The position to-day is still critical, but the new spirit of statesmanship manifested at Caxton Hall yesterday is regarded as a good augury. It is possible that a settlement may be effected on the lines that tribunal or commission be immediately appointed to examine the whole war wage question, taking the case of the railwaymen first. One labour correspondent says the Premier received the Transport Workers' Deputation yesterday alone, presumably in order to dispose of the allegation that he was brow-beaten by some Cabinet colleagues. The spokesman of the deputation somewhat vigorously demanded the reopening of negotiations with railwaymen, but after a frank and lively discussion they received the Premier's insistence upon resumption of work without a sign of disappointment or surprise and left the impression in Downing Street that they would exert all their influence with the Railwaymen's Executive in the direction of a complete acceptance of the Premier's terms.

Country's Food supply.

London, October 2. As a result of conferences yesterday between the Government and private traders, enormous strides have been made in organising food distribution for the whole country. All trading corporations dealing in foodstuffs, including multiple shops, have voluntarily placed their resources at the Government's disposal. The whole country is divided into twelve areas, the local Committees of which are given full power in dealing with foodstuffs. Huge Government clearing houses for food have been established, and are able immediately to make up the shortage in any district. Convoys run regularly between the clearing houses and the warehouses. Thus, though works are closing down and unemployment is increasing, the inhabitants of big towns, from the point of view of food are not suffering any hardship as a result of the cessation of railway transport.

A curious reversion to old times is the wholesale driving of cattle and sheep from the grasslands of the Midlands to the populous towns of the north. There are some 25,000 more bullocks on grass than normally. Thousands have already been driven stages of twenty miles daily, resting on grasslands at night, until they reach their destinations.

Strikers Wages Withheld.

Government's Responsibility.

London, October 2 8.40 P.M. A Government statement, accepting full responsibility for the decision to withhold payment of the wages of railwaymen which would have fallen to be paid this week, if they had not struck, points out that the men have broken contracts and stopped work without due notice, completely disregarding the effect of their action on the person and property of ordinary citizens of which they are in charge. They have inflicted damage on innumerable people, have left food to perish on which the public depended for subsistence, have put vast numbers on to a great expense by leaving them stranded for conveyance, and inflicted great loss on many by preventing them reaching their destination. The damages for which they are liable in law are vastly greater than the amount now withheld. Different conditions may arise if early resumption of work occurs, but in the meantime the country is still subject to an unexampled injury by the railwaymen's action. In these circumstances, Government would not be justified in handing over to the strikers a sum which would be used for prolonging the struggle, which was undertaken without any consideration for the welfare of the public, and which is endangering the whole life of the nation.

Increased Railway Services.

London, October 2. (8.15 P.M.) Excluding the underground services, over 2,400 passenger and 190 goods trains are scheduled to-day. Reports to-night show that the schedule has already been exceeded.

Conference of Unions.

London, October 2. (6.10 P.M.) Prior to conferring with the railwaymen's executive, the transport workers' deputation saw the Premier. A full conference of the Transport Workers and Associated Unions was resumed this evening at Downing Street.

Mails by Aeroplane.

It is officially stated that train services continue to improve. Forty-five aeroplanes distributed the mails throughout the country yesterday. The mails were also carried to Paris and Brussels. The congestion of mails in London is rapidly decreasing.

Resumption of Negotiations between Railwaymen and Government.

London, October 2. 12.15 P.M. The Transport workers' deputation conferred with the railwaymen's executive this morning and discussed the situation arising from the reopening of negotiations. Mr. Thomas in his statement said that he hoped that negotiations between the railwaymen and the government would be resumed. He declared that they were not striking for strike's sake and would not prolong the dispute for any hour more than could be avoided.

Negotiations Come to Dead-lock.

London, October 2. 2.55 P.M. The conference between Mr. Lloyd George and the Deputation with transport workers and the Allied Unions was resumed at Downing Street this morning but no decision was reached. Mr. Williams, secretary to the transport workers replying to the question whether they were returning to Downing Street said, we may, it is reported, that negotiations have come to a deadlock owing to the Government's insistence on men returning to duty before further negotiations take place. The government has issued instructions that the weekly wages due to railwaymen shall not be paid as men left work without notice.

Severn Pumpmen.

Ordered to Resume Work.

London, October 2 5.20 P.M. This afternoon the transport workers' deputation met the Railwaymen's executive which remains in full session. Attempts at settlement continue. It is estimated that the strike pay will cost the Railwaymen's Union quarter of a million sterling weekly. The executive has ordered the pumpmen at Severn tunnel to resume.

Mr. Lloyd George Recedes not an Inch.

Resumption of Work must Precede Presumption of Negotiations.

London, October 2 7.45 P.M. The report is confirmed from a well informed source that Mr. Lloyd George in to-day's conversation with the transport workers' federation did not recede an iota from the condition that the resumption of work must precede presumption of negotiations with railwaymen. The transport deputation returned to the railwaymen's headquarters with which they conferred for an hour. The railwaymen's president states that negotiations have not been definitely severed but there is no progress to report. The transport workers and railwaymen's executives meet later to consider the whole position.

Most Conflicting Reports.

Strike Negotiations.

London, October 2. 8.15 P.M. Most conflicting reports are current regarding the state of strike negotiations. Mr. Arthur Henderson now says that negotiations are still proceeding.

Negotiations with Railwaymen

Broken down.

London, October 2 9.25 P.M. It is announced that negotiations with railwaymen have broken down in consequence of adherence of the Government to the attitude on the question of resumption. Other unions are still carrying on mediatory conversations.

Lloyd George Should See Transport Worker's Federations.

London, October 3. Mr. Robert Williams, secretary of the transport workers says that the committee from the conference will meet to-morrow morning after which a request will possibly be made that Mr. Lloyd George should again see them. Then the federation will report to further the conference, which, it is hoped, will be of an even more representative character. The executives of all unions, immediately likely to be involved, have been requested to consult one with another in order to prepare for any action likely to be deemed advisable.

Government's Action in Withholding Men's Wages—a Grave Mistake.

London, October 2. Mr. Thomas in the course of the statement regarding the failure of settlement says that he understands that other trade unions whose views on the government are same as Railwaymen's are making another effort before taking any action. Mr. Thomas comments on the government's action in withholding men's wages as a grave mistake which will only tend to stiffen the backs of men.

More Men Return to Work.

Fuller Train Service Running.

London, October 2. 12.55 P.M. An official communique issued from Downing Street recapitulates the proceedings of last night and states that the position remained as stated in the Premier's answer to the transport workers' deputation namely, that in the opinion of the government it would be quite impracticable to continue negotiations until work is resumed. The communique states that the premier has received a telegram from an important railway centre that the men there pledged themselves to return to work to-morrow if any guarantee were given that the wages would not be reduced before the end of march. The premier replied giving assurance to that effect and pointing out that this promise was already indicated in the government's offer to the railway executive. Fuller train service is running to-day. More men have returned to work. The emergency road transport is being rapidly supplemented by the extended use of coastwise and river traffic. As a result of improved railway services one column of milk lorries has already been withdrawn. London's milk supplies are still increasing.

Appeal to Farmers to Render Bread Position Safe.

London, October 3. 1.40 A.M. The executive of vehicle workers' union discussed the situation up to midnight and afterwards announced that buses, trams and taxicabs would run to-day. The meeting of the members of the union has been arranged for midnight on Friday to consider the action. The president of the board of agriculture has appealed to farmers to thresh immediately all wheat possible and transport it to local mills with the object of rendering bread position safe and adequately providing the feeding stuffs.

Regent Park Closed.

London, October 2. Regent's park has been closed. It will be principally used for distribution of frozen meat and vegetables. The food ministry reports that stocks of necessities are generally satisfactory and in some cases exceed last month's stocks. There is no lack of flour, meat, bacon, fish and other staple foodstuffs. London milk distribution has reached seventy-five per cent. of normal and some provincial towns are oversupplied.

Russia

The Baltic Provinces.

Conference of States.

Stockholm.—A telegram from Reval says that a conference of the Baltic States at Dorpat, with regard to peace and the formation of an alliance of the Baltic States has reached full agreement regarding joint action.

Baltic States.

London, October 2. Reuter learns that the conference of the Baltic States at Dorpat decided that as the Baltic states have no imperialistic designs and have cleared the country of the Bolsheviks there is no reason for declining the Soviet Russia's peace proposals.

France

Anglo-Franco-American Military Convention Adopted.

London, October 2. Paris.—The Chamber to-day unanimously adopted the Anglo-Franco-American military convention.

London, October 2. Paris.—The French aviator M. Poulet has postponed his flight to Australia and is awaiting the authorisation to land from the British authorities.

French Exchange.

London, September 29. Paris.—The French franc continues to improve. The rate of exchange in Geneva on Paris, rose to 7.170 for 100 francs, being an increase of 3 per cent. over yesterday's quotation.

Allied Economic Missions.

Object of U. S. Visit.

London, September 29. Paris.—French papers mention the departure of the French Economic Mission, which will leave Brest for the United States on October 6th. The visit of the French, English, Belgian and Italian missions, has the object of enlightening public opinion in the United States on the economic situation of Europe, and the need during the reconstruction period for organising financial collaboration between the Allied and Associated Powers, whose solidarity was magnificently displayed during the war.

Germany

The German Cabinet.

Democrats Enter Ministry.

London, October 2. Berlin.—The Democrats have consented to enter the Cabinet. They will take the Ministries of Justice and Interior, also the new Ministry for the Execution of the Economic Conditions of the Peace Treaty including compensation to the Germans abroad and for the mercantile marine.

Germans in the Baltic.

Recall of Von der Goltz

London, October 1. Paris.—Germany has not yet replied to the Allied Note regarding the recall of Von der Goltz and German troops from the Baltic Provinces.

America

Labour Conference.

Facilities for Austrians and Germans to attend.

London, October 2. Paris.—The Supreme Council has decided to grant the Austrians and Germans facilities for attending the forthcoming Labour Conference at Washington.

Negro White Trouble Again.

London, October 2. New York.—A message from Helena Arkansas says that three whites and seven negroes have been killed and a number of whites and negroes injured in disturbances following upon the search for the murderer of the railway agent. The local authorities anticipate further trouble and have asked that troops be sent.

Belgium

Belgian King and Queen's Arrival.

London, October 2. New York.—The King and Queen of the Belgians landed to-day from George Washington which was escorted to the pier by twelve destroyers. The harbour forts fired twenty-one guns salute. King Albert, has issued a message to the Americans paying a glowing tribute to America's part in the war.

The Betrayer of Nurse Cavell.

Appeal Granted.

London, October 1. Paris.—The Appeal Court has granted the appeal of M. Quien, betrayer of Miss Edith Cavell, against his death sentence, as the Court-martial majority was only 4 to 3 instead of the requisite 5 to 2.

Spain

Floods in Spain.

Towns Inundated.

Terrible Devastation.

London, October 2. Madrid.—Continuous storms have caused serious floods, especially in the provinces of Valencia and Murcia. Railway traffic is interrupted, and the rice and spice crops have been destroyed. The town of Cartagena is inundated. Gas and electricity are cut off, and windows and balconies last night were crowded with people clamouring for help. The mounted police, swimming their horses in the darkness, had to abandon attempts at relief, but many were rescued with ropes. Cemeteries in the suburbs disgorged their dead and corpses were conspicuous among the floating timber on the torrent in the streets.

అమృతాంజనము సిహా, 6 తంబు కేట్టివిధి, మదరాస్

జూబులు

I

చిత్తూరునుండల గ్రంథాలయములు

అయ్యో, ఈ సంవత్సరపు ఆంధ్రసంవత్సరము గండి కాంక్షగ్రంథాలయముల పట్టికలో చిత్తూరు మండలమున తొమ్మిది గ్రంథాలయములు అన్నట్లు తెలియుచున్నది కాని వీరిలో బహుశః చంద్రుని వారాహవిరాటము, చిత్తూరు, తిరుపతిలోనిది మాత్రమేయు, దక్కనిది నామమాత్రా కనిపించుచున్నది గొన్ని స్థాపించబడిన దాని పాఠశాల నాక ర్నింపలేక, చంద్రుని వనూకాక హైస్కూల్లో నున్న వనియు, స్థాపననది నూతన మరల కార్య నిర్వాహము గ్రంథాలయములకు సంబంధించుచుండును లేదనియు గనుటలేదు వినుటలవలన తెలియుచున్నది. ఇందులకు ముఖ్య కారణములు తగిన ప్రోత్సాహమును ద్రవ్య సహాయమును లేకుండుట, గ్రామములో పెద్దల మనకొను నారు పరిపాలించుట, అందుచే, కార్యకారముల నిర్వాహము నొందుట, ఇట్టి ధంకముల నశించిపోయి, గ్రంథాలయముల మన మండలమున వ్యాపించి బ్రతుకొంత కలయు నన్న మండల గ్రంథాలయ సభ జరుపుట కార్యము. ఈ సభను తమ గ్రంథాలయ వార్షిక మహోత్సవముతోడ జరి గెదలని, నారాయణవరమున నున్న దేశముయందు శ్రీ హనుమద్గ్రంథాలయ కార్య నిర్వాహము వాక్రచ్చియుండి గాని అదియేమి కారణము ఆరంభము జరుగలేదు. కావున మన మండలాధిపతులగు భాషా పాఠశాల, గ్రంథాలయ ముల స్థాపించి విజ్ఞానవ్యాప్తికి గావించుచున్న మహాత్ములు, హైస్కూల్ ఫీల్డలోనుండు గ్రంథాలయముల సుధర్మములను, నూతన గ్రంథాలయముల స్థాపనకు ఆంధ్రకారనాటరాధన తమ మూలమగు మండలగ్రంథాలయ మహాసభలను ప్రోత్సహించి శ్రేయస్కరము. ఇయ్యది మనమండల వాక్రచ్చుల యాంధ్రత్వమునకు సమర్థ మొక తార్కాణము కాగలదుట జ్ఞప్తికిఁ జెచ్చుకొందుగాక!

ఒక మండలవాసి.

II

ఆంధ్రగ్రంథమాలలు.

అయ్యో, మన ఆంధ్రదేశమున భాషాపరిష్కరించి బూజించుటకు వెళ్తున్న ప్రకారము సంఘములు బయటపడినవి. కాని వాని లాభము అంతగానుండక ఆంధ్రదేశ మనభవిష్యత్తుకు విచారము. ప్రతి ప్రధానక సమాజము కొన్ని కలలు జరిగినవియు, జీవితములు జీవితములు అధికకామ్రములు ఈవిధ ముగా ప్రచురించుట మాముద్దరము మొదట చెప్పినది కాని విచారించగా ఏమియు కొన్ని సంఘములు మాత్రమే తమ భగ్యమును నెరవేర్చుకొనినవి. మిగిలినవి నకలు. నకలు ఈతరగతి ప్రకారముల నున్నవి, కద్దు లేదు. రెండుమాడు వాక్యములు అర్థపరచుటగా వ్రాసిన వారందరు, నకల గ్రంథకర్తలు ఈ ప్రకారములకు కల్పకాపటివలన విజ్ఞుల కు తెల్లము. ఈగ్రంథరాజము ఎంతవరకు ప్రజాసహాయము యొక్క అజ్ఞానాంధకారమును కలుపుచు గావించుచు న్నుది. ఎంతవరకు వేరయ్యుక్క అక్కరలను దీర్చి కర్తవ్య కార్యారంభముల తేముచున్నదియు విచారింపుడు. ఆంధ్రమున రాజ్యాంగ భావమును తెలు తెల్లము గా జెప్పగ్రంథ రాజము తెన్ను యున్నది? మహాపురుషుల జీవితధర్మములను, వారిప్రకార భావములను విప్పి చెప్పగల వెన్ను నెలంగు చున్నది. వేరయ్యుక్క పూర్వ పర సంబంధములకు తెలియజెప్పి అర్థకాన్యత్యమునకుతోడ్పడు విజ్ఞానమును తెన్ను యున్నది? ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ సంవత్సరము సంచిక చేయుచున్నట్లు ఆజీవనిగా కార్యక్షేత్రము న కుడిన వ్యక్తపాదులవలన కలుగుచుండుట లేదు. ఇందు ను గురించి వారు స్వాతంత్ర్యరీతియందు తేసికొనుచుండినా మనము కృతార్థుల మగుము. నవలాత్మకలను సానలేటి అలసియున్న నిడుదలతో నందలి ఆంధ్ర కవాలికి గ్రంథముల యందు మరల శ్రమించుట అట్లే కల్లి లక్ష్యస్వామి నాయుడు గారివలన, లేదనవచ్చును. చిత్తూరు శ్రీ రామ విలాస గ్రంథమాలవారు (కొటియ్యరి అర్థకామ్రము అను) చాణక్య నీతిని ప్రచురించెదమని నానగొల్పి కొంత యానంద పరిచి. గ్రంథప్రచారమును సరియైన భాషాసేవ జేసేవరకు మార్గదర్శకు లగుచునది విన్నవించెద. ఆంధ్రసాహిత్య లోక మననకల్యాణమందు విమర్శించి శ్రీరామభంజన తమ యశోపాదము తెల్లదీప సాగ్రధితులు. ఈవిషయము తెన్ను పులిలో జరుగవచ్చు గ్రంథాలయమహాసభలో కొంత సర్దు జరుగవలసి యున్నది.

దొండపాడు,

గ.రా. వీరయ్య.

III

నిమ్మచాతుర్ధ్యము.

అయ్యో, ఆంధ్రదేశమున ప్రప్రథమమున అందరు పట్టణమున నీ నిమ్మచాతుర్ధ్యము విషయము ప్రారంభించబడింది. రాత్రి ధర్మపాఠశాలలు, కుటుంబ ధర్మపాఠశాలలు నిర్వహించుచు 14 వలెగా పరమేశ్వర అజ్ఞాన నిమ్మచాతుల సేవ జేయుచున్న విషయము తెల్లరికి తెలిసేనున్నది. అయితే నిమ్మచాతుల అభివృద్ధికి యాచిన్న పాఠశాలలు అంతప్రయోజన ప్రదముకాదనియు, ఉన్నత విద్యగలవు సాక్ష్యములకాసి, ఉపాధ్యాయులుగా తీరేరు చేయవలెననియు నా ఆనుభవము ను బట్టి తెలిసికొంటిని. ఇది ఎన్నడైతే కార్యరూపమును బొందునో అప్పుడే యుద్ధమును సరియైన మార్గమును త్రొక్కును. అప్పుడే నిమ్మచాతులు తాగునీరుటకు మార్గమేర్పడును. అప్పుడే హిందువులుగా నిలిచి తేజాభ్యుదయ కార్యముల తోడ్పడుదురు. ఈ విషయముల గుర్తించి బందరు ముస్తాభాన్ వేడులో "ఉన్నత ప్రాథమిక పాఠశాలను న్యాయముగ స్థాపించి కొండటి ప్రోత్సాహముచే నిర్వహించుచున్నామనియు, సినిమాలయమున నిమ్మచాతుల పిల్లలతో నిరత పాతుల పిల్లలుకూడ కలిసి విద్యభ్యసించుచున్నారనియు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా తేకండరి (తెయినింగు గెటపాం దినవారు) పనిచేయుచున్నారనియు, విద్యార్థులు బాలభట కుటుంబంబును స్థాపించుచున్నారనియు విన్నవించుచున్నాను. పల్లెట్ర గ్రామముల బోర్డు పాఠశాలలలో విద్య నభ్యసించి ఉన్నత విద్య నవేషించి జీవనోపాధి గ్రహణ గోయ పంచు బాలురు ప్రస్తుతము 40,50 మంది యీ విద్యాలయములో జేర వాంఛించుచున్నాడు. ఆరణ్యముల గల్పించిన యింకను జేర గలరు. అయితే భోజన వసతి జూపింజే కంచరు బాలుర విద్య అభివృద్ధికిరాదనియు, నిరత గ్రామముల పిల్లలు భోజన సహనమై యిట్లుండి వడదెరచి దలచి వీరల విద్యాలయములో జేర్చలేదు. మొత్తముమీద (తెయినింగు నూర్లలో) వాచ్చు సేట్లు క్రొత్తపులకే యియ్యబడుచున్నట్లు వినుచున్నాము. ఎంతలో ఆకాంక్షలవలన కారల సేవ ఎలుగుచును. కా బట్టి ప్రత్యేకము వీరల అభివృద్ధికి (తెయినింగు పాఠశాల స్థాపించి దాని కనుగుణ్యముగ వీరల గృహమున ఏర్పాటు చేయుటకును దీని బంధువై భారముంచి ప్రయత్నముచేయుచు

నా యశ్చ 2 యోగముల స్థలమును ఖరీదుచేయ ప్రయత్నము. అయితే గొంతెత్తు కొరకల గోతముల కార్యమును తలపెట్టినవియు అప్పుడే రత్నాలవలనై కార్యమునకు గడంక యున్నట్లు. కార్యముగా నెలవేరక మాడని మన సన్నాహి ప్రోత్సాహము గట్టిగ పనిచేయ బూనితిని. పాలకుల కల్యాణ ప్రకారము అగు ఖర్చులలో నగపాటు తప్పక యొగడరు. అదియుగాక ఈ యుద్ధముచున్న యుద్ధవిషయము ప్రతియొక ప్రోత్సాహ మిచ్చుచున్నాడు. మిగత సగం 50 శేకములే దానదేవతలకు. కొందఱు స్వాగత్యా గి అ నా మ మా శ్ర ము గ జీ ర ము ల గైకొని యిందునోజేయ వాగ్దానములు జేయుచున్నాడు. ఈకార్యము నెలవేరకు పాఠశాల యిచ్చునది గాక మీ నము పాలకు లు 8000 లు కరుణాసముతు భవనములు, బోధనా కార్యకరణములకు 10000-0-0 లును కాలసి యుచ్చునది మనవిజేయు చున్నాడు ఇటీవల బందరు పురమున శేతెంచి మానవ పక్షిలింపిన యొక నిమ్మచాతుర్ధ్యములి మాని, కుటుంబ సంస్కరణాధి లాసి పాపకురు 1000-0-0 లు తాను సంపాదించి యిచ్చెదననియు కుడ్యేయ విదవానక కృషిజేయవని యుత్సాహము గలిగించినారు. అట్లుండి దీనిబంధు తోడ్పడి నెలవేరకు పోవని దృఢసత్వముతో సేవజేయుచున్నాడు. కనలి గృహమును 1920 జనవరి నుంచి ప్రారంభించవలెననియు, (తెయినింగు పాఠశాల 1920 జూలై నుంచి ప్రారంభించ వలెననియు నున్నది. ఈ కార్యము జేయుట దలచిన నెలవేరకు దుర్గము గాదు. నెలకు రు 10-0-0 చందాయిచ్చువారు 800 ఆంధ్రదేశమున యీ యుద్ధములి మానుట లేకపోలేదని విన్నవించు చున్నాడు ఇక రు 10000-0-0 లు విరాళములు మూలకముగ వనూకాక పోవు. కావున జేకేయుట ముఖ్యోక్తి వర్తాపనముల నిర్ణయించి యుచి రాళ్లముల నొసగియు ముద్దమును నెరవేరకుటల తోడ్పడి సేవకుని! ప్రోత్సాహ మొసగ వేకుచున్నాడు. సాహాయము చేసేవారి నామములు, మొత్తములు వ్రాసేలో ప్రచురించుటను.

బందరు, 30-9-19.

ఇట్లు సేవకుడు, వేమూరి రాండే రావు.

భాగ్యవంతు లెవరు ? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృతము	అమృతామలక తైలము	జంబీరసాయము	పంచానన లేపము
8 బొట్టులు 8-4-0	8 బొట్టులు గల సీసా 1-0-0	ఉష్ణాదుల బోగొట్టులు	తామర నూనెను
8 బొట్టులు 1-12-0	8 బొట్టులు గల సీసా 0-8-0	సీసా దు 0-10-0	డబ్బి దు. 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక న నేకములు గలవు.

పాకీంగు - పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము.

కంటి బిటానము: వండిట్, మదరాసు.

మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు. రిజి. ఆచార్యుల పి. పదరాసు.

KASHMIRA OIL
THE IDEAL HAIR TONIC

మిక్కిలి వుష్ణదేశమున యిండియా దేశమునందు మొదలగునట్లు మన మాద్యము వదలుటకును భూకళ క్తి హయ్యుటకును తలపెట్టుకల పరిశుభముగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతిష్ఠి యును ప్రతిపురుషుడును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టరు)

తల వెండుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి నానిని బాగుగా పెంచుటకు తగిన శక్తి లీతలనూనెయందు కలవు. ఈ పోగొట్టును. కిరోజులకు పట్టు చుంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదడున కలవలదనమును కలిగించును. పని మొద గుటకులన కండ్లకు కలుగు మాలిన్య ప్రోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును.

కామినియాఆయిలు తలనూనె లన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. శ్రీలంకను పురుషులకును పెళ్లముండికి మహోపకారము నొనరించినది.

నేడు దీని నుపయోగించియూడు.

తల ఒకబుద్ధి 1-0-0 ని. పి. చార్జి 0-5-0 అనాల.

మాడుబుద్ధు 2-10-0 ని. పి. చార్జి రు 0-12-0 అనాల.

సోల్ ఏజెంట్లు:

ఆంగ్లోయిండియను డ్రగ్స్ అండు కెమికల్స్ కంపెనీ,

155, బామ్మామనేడు, బొంబాయి.

(D 126 W 100)

<p>Karola మలబద్ధమునకు మంచిమందు</p> <p>కరోలా. వాసనలేదు, ఏరుచితేదు, సహజదార్ఢ్యము, పులితేపురాదు, భేదములు గావు, దినము కాలగిన కాల ప్రవృత్తి నునాయాసము గ అయ్యెలాగున గర్భశోధన గావించును.</p> <p>1 పాను, 1 పాను సీసాలు సీసా 1-8 వెల రు. 2-8-0, 4-8-0.</p>	<p>Fraser's Lever Tonic శ్రీ జరు గారి లీవరు టోనిక్.</p> <p>వైద్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల కొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్య మపలన గలుగు శాధకును, అలవతకును, ఆకలిశాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసు గునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది. సీసా వెల రు. 1-12-0.</p>	<p>Kuhalti కుల్ హాల్టి.</p> <p>ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు ఎరువుగా గాని గోధుమరింగుగా గాని మార్చు గలదు. ష దో ఫ లి త ము శాశ్వతము.</p> <p>ఈ సాల్వేషన్ డై పెట్టె 1-8 రు. 2-4-0.</p>
---	--	--

W. E. SMITH & Co., Ltd డబ్లియు. ఇ. స్క్విట్ అండు కో.,
Pharmaceutical Chemists & (లిమిటెడ్)
Druggists, Mount Road, మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
MADRAS. మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీవత్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము
368

కేశవకాంత్ తలనూనె (వైట్ ఆయిల్ ఇందులో కలుపుటలేదు.)
ప్రకృతము మార్కెట్టులోయందు వాటి కన్నీటికంటె మిక్కిలి చాకయైనది.
(1581)

(దీనియొక్క గుణాలతోడములకు మెచ్చి గ్యాలియర్ ప్రదర్శనములో ఒక యోగ్య
తాపత్రమును మైసూరు ప్రదర్శనములో ఒక బ్రాంజుపత్రమును కమిటీవారు ఇచ్చి
యిచ్చారు.) కేశవకాంత్ తలనూనె ప్రత్యేకముగా శ్రేష్ఠమైన చెట్టకాయల నూనెతోను
పరిమళమైన పువ్వుల నండియు తయారుచేయబడినది. ఇది అన్ని తెగల జనులకును తగి
నది. తలవెండ్రుక లూడిపోవుటకు నిజమైన వెండ్రుకలు మృతవుగాను పల్లగాను వెరుగునట్లు
చేయును. ఇరవై యే గాక కేశవ కాంత్ తలనూనె బజారునందును తలనూనె లన్నిటి
కంటెను మిక్కిలి చవుకయైనది. వాటియు బీదలకు భాగ్యంతులకు తగినది.

కేశవకాంత్ తలనూనెలో మెదడునకు చెడుపు చేయునట్టి వైట్ ఆయిల్
కలిపినది రజపుచేయువారికి రూ. 1000 లు ఇవానుగా నియోజకును.

ఒకసారి తెప్పించిచూచిన మీకే తెలియును.

పాక్కింగుపాస్తు ఖర్చులు కలపి 1 బుడ్డి వెల రూ. 0-15-0.

ముఖ్యమనింపు:— కేశవకాంత్ తలనూనె బుడ్డినీటితోను బహుమతి తిక్క ట్టుండును.

The Keshav Perfumery Works,
147, Abdul Rahiman Street, Bombay. No. 3.

మీ బాయిలర్లు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న “ఇంగ్లీషు బాయిలర్లు కామెర్సియల్”ను
యువయోగింపవలయును. దాని నువయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్తపట్టి పొక్కులు
పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్లొక్క చక్కని మెరుగు
నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్త పట్టకుండగను శుభ్రముగాను
నుంచును. ఈ కామెర్సియల్ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలర్లు
చెడిపోకుండ ఎక్కుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు ఫలహాను గురించియు అసలు
యేజంట్లకే వ్రాయవలయును

5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు 26-0-0

చి రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కుస్,
తపాలపెట్టె నెం 553 రు

మదరాసు

389

(వై కామెర్సియల్ గోరునప్పుడు ఈ కవిత్రిక పేరుకూడ నుదాహరించ గోరుచున్నాము)

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము
(పద్య కావ్యము)

శాస్త్రసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణము
లన్ని నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో కలభేదము లేల
వివిధ? ఆచారవ్యవహారము లెట్లున్నాయో? ఈ మొదలుగ
నవయుగము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి.
గొప్పవారీ గ్రంథమును గుంచి యభిప్రాయమానిచ్చియున్నాడు.
తైమిగుల ములభము. 9 పుటలు అత్యుత్తమ ప్రతిమాత్ర
మున్నవి. వెల రు. 0-0. కర్పూర వేడి.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

తైలి:— ములభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము
5000 పద్యములుకలవు. మంచికాగితములపై అచ్చు. కావీ
వైదు భర రు 1-8-0. పొక్కుఖర్చులు వరు.

(26) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ
తెలుగు పండితుడు, ముద్దనిసికల్ హౌసు, టి. కడప

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయావధములు.

బృహత్ సంజుష్టాదికావ్యం

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది.
1 పాను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ
పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్గునకు మంచిమందు.
1 పాను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియువాంగ్లేయభాషలో
జరుపవలయును.

జాండా ఫార్మస్యూటికల్
వర్కుస్

ఆయుర్వేద యావధముల జేయువారు
బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

Just What I Want!

THE PERFUME THAT CHARMING

F. Hassonally & Co.

Oilo-parasitane

51, China Bazaar, MADRAS.

ఇప్పుడే ఫౌంటెన్ వేనాలు వచ్చినవి.

బ్లాక్ బర్డు రు. 8-4-0	నెల్లూర్ నెం. 210 రు. 8-12-0
స్వాక్ రు. 6-4-0	డిటో 205 2-8-0
వాటర్ మెక్ 6-12-0	డిటో 200 1-12-0

గిరి బ్రదర్స్, స్టేషనరీ, ట్రిప్లికేట్, మదరాసు.